

Voorjaarsrapportage 2025

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Programma's	6
Sociale Leefomgeving	17
Economische Leefomgeving	30
Fysieke Leefomgeving	37
Mensen Middelen en Bestuur.....	47
Algemene dekkingsmiddelen	53
Overhead	56

Inleiding

Hierbij ontvangt u de Voorjaarsrapportage 2025 van de gemeente Heerenveen. Via deze rapportage kunt u kennisnemen van de voortgang van de doelen en de prognose van de financiën. Daarnaast worden budgetwijzigingen voorgesteld.

Naast de gerealiseerde successen in de eerste vier maanden van 2025 wordt over de opgenomen doelen uit de Themabegroting 2025 de voortgang aangegeven middels een 'stoplichtenmodel'.

Verklaring stoplichten

Activiteit loopt volgens planning

Activiteit loopt niet volgens planning

Activiteit kan niet worden uitgevoerd

Activiteit is nog niet opgestart

We geven alleen bij afwijkingen een toelichting. Daarom is de laatste cel in de rij achter een groen 'bolletje' leeg.

De financiële samenvatting vindt u in het hoofdstuk 'Totaaloverzicht mutaties voorjaarsrapportage'. De mutaties worden per thema toegelicht.

De opbouw van de hoofdstukken is als volgt:

Programma's:

- Successen
- Wat hebben we gedaan in 2025

Thema's:

- Successen
- Wat hebben we gedaan in 2025
- Wat mag het kosten inclusief mutaties investeringen

Naast deze vaste onderdelen in de Voorjaarsrapportage willen we u in de Voorjaarsrapportage tevens op de hoogte brengen van de actuele ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Omdat dit in de rapportage zelf -op dit moment- niet tot een financiële afwijking leidt en dit wel een belangrijke ontwikkeling is, hebben we ervoor gekozen deze informatie in deze inleiding op te nemen.

De actuele ontwikkelingen binnen het sociaal domein

De financiële ontwikkelingen binnen het sociaal domein blijven onzeker en vragen om voortdurende alertheid en bijsturing.

Wmo

Binnen de Wmo zien we voor dit jaar een voorzichtige positieve trend. Sinds het laatste kwartaal van 2023 hanteren we – in aansluiting op de taakstelling uit het Meerjarenprogramma deel 2 uit 2023 (MJP-II)– het principe: eenvoudig en sober waar het kan, professioneel waar nodig. Deze zakelijke, maar zorgvuldige aanpak heeft geleid tot concrete resultaten. Onze inspanningen hebben als doel de taakstelling van € 1,9 miljoen in 2026 en € 2,7 miljoen in 2027 te behalen. Dit doen we door onder andere minder minuten toe te kennen en onderdelen van de dag- en thuisondersteuning te verleggen naar collectieve en voorliggende voorzieningen, zodat het gebruik van

maatwerkvoorzieningen afneemt. Ook is er sober ingekocht bij de nieuwe aanbestedingen. Dit levert niet alleen economische voordelen op, maar biedt ook perspectief voor inwoners.

Ons programma Gezond Welzijn Vernieuwen – gericht op de beweging van zorg naar preventie – biedt hierin structuur, samenhang en focus. Deze koers stelt ons in staat om op langere termijn ondersteuning toegankelijk te houden. Tegelijkertijd merken we dat deze transitie niet zonder spanning verloopt. Inwoners, aanbieders en medewerkers in de toegang moeten wennen aan de nieuwe realiteit.

Hoewel de eerste prognoses voor het behalen van de taakstelling positief zijn, blijft de situatie onzeker. Een dergelijke taakstelling heeft een aanloop nodig om goed bij te kunnen sturen en te monitoren. Bovendien zorgt de vergrijzing voor toenemend gebruik van hulp bij het huishouden, leiden loonontwikkelingen tot stijgende tarieven en missen voorliggende voorzieningen zoals meedoen-locaties structurele financiering. Daarnaast kunnen (landelijke) bezuinigingen juist leiden tot extra druk op maatwerkvoorzieningen.

Jeugd

Binnen de Jeugdwet krijgen we naar verwachting wederom te maken met een forse kostenstijging. Op basis van de uitgaven over het eerste kwartaal van 2025 lijkt de kostenstijging bij specialistische jeugdhulp zich door te zetten. De eerste voorlopige cijfers geven een mogelijk extra tekort aan van minimaal € 3,6 miljoen. Deze ontwikkeling zet de begroting onder druk en onderstreept het belang van actuele cijfers en daar waar mogelijk bijsturing. In deze voorjaarsrapportage houden we daar nog geen rekening mee, omdat het een relatief korte periode betreft. Maar ook omdat wij op dit moment nog onvoldoende in staat zijn om een goed onderbouwde prognose af te geven en dat daar ook de nodige stappen nog gezet moeten worden. Daarvoor hebben we een volledig inzicht nodig van onder andere de in- en uitstroom, populatie (leeftijden jeugdigen), zorgzwaarte, effecten inkoop en dergelijke. Hier werken wij momenteel hard aan. In de najaarsrapportage kunnen we dan een beter beeld geven van de uitgaven.

Participatie

Ook de uitvoering van de Participatiewet kent fluctuaties die moeilijk voorspelbaar zijn, mede door ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, de instroom van statushouders en het bijstellen van het BUIG-budget. Het verloop hiervan houden wij nauwlettend in de gaten.

Leerlingenvervoer

In het jaar 2024 is het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed. Sinds 1 september 2024 is er een nieuwe vervoerder gecontracteerd. We zien dat de kosten voor leerlingenvervoer zijn gestegen, vooral als gevolg van indexaties en nieuwe en wettelijke voorwaarden rondom duurzaamheid. Er is een eerste analyse uitgevoerd met als doel zicht te krijgen op de totale verklaring voor de stijging in de kosten, zowel op de onderdelen uitvoering, beschikking en facturering en contractueel. We zetten volop in beheersmaatregelen, zoals samenwerking in de regio rondom contractafspraken en het verder versterken van toezicht en factuurcontrole. In de najaarsrapportage 2025 komen we hierop terug.

In de najaarsrapportage verwachten we meer zicht op de financiële lijn sociaal domein breed. Dat is het moment om te beoordelen of een bijstelling van de begroting nodig is.

Lelylijn

Eind 2024 is besloten dat er (nog) geen vervolg verkenningsfase komt voor de Lelylijn. Hoewel nut en noodzaak zijn aangetoond, wordt niet voldaan aan de eis van 75% financiering. Op basis van een motie van de Tweede Kamer is besloten in 2025 en 2026 te werken aan een Masterplan om een vervolgbesluit dichterbij te brengen. Dit Masterplan onderzoekt onder meer alternatieve mogelijkheden voor de financiering én doet een viertal gebiedsgerichte verdiepingsonderzoeken om de verschillende tracés in te passen en integrale toekomstbeelden te maken. Dit gebeurt in Heerenveen, Drachten, Emmeloord en Groningen. Deze toekomstbeelden zijn eind 2025 gereed; optioneel is dat in 2026 deze toekomstbeelden worden geobjectiveerd aan de hand van criteria Brede Welvaart. In de brief van het kabinet aan de Tweede Kamer bij de voorjaarsnota heeft het kabinet aangegeven er van uit te gaan dat het Masterplan in 2025 en 2026 wordt uitgevoerd. Dit betekent dat het kabinet niet verwacht dat er in november 2025 bij het BO-MIRT een positief besluit zal worden genomen over de vervolgfase. Bij de voorjaarsnota hebben de coalitiepartners het budget voor de Lelylijn van bijna € 3,5 miljard voor andere doeleinden ingezet; er resteert nog € 600 miljoen. Dit maakt de opgave voor de financiering van de Lelylijn nog uitdagender; de inschatting is dat hiervoor ruim € 13 miljard benodigd is. Het onderzoek naar alternatieve financieringsmogelijkheden moet deze financiële opgave haalbaar maken.

Programma's

Tabel verdeling programma/thema

Sociale Leefomgeving	Gezond welzijn vernieuwen (Zorgtransitie) Meedoen aan de samenleving (Sociale transitie) Een thuis voor iedereen (Woontransitie) Dienstverlenende overheid Cultuur
Economische leefomgeving	Energie van morgen (Energietransitie) Toonaangevend in de circulaire samenleving (Circulaire transitie) Dienstverlenende overheid Bestaanszekerheid
Fysieke Leefomgeving	Een thuis voor iedereen (Woontransitie) Landschap in balans Energie van morgen (Energietransitie) Toonaangevend in de circulaire samenleving (Circulaire transitie) Dienstverlenende overheid
Mensen, middelen en bestuur	Dienstverlenende overheid

Successen

Programma gezond welzijn vernieuwen & programma meedoen aan de samenleving

Start van de praktijkverkenners

We zijn gestart met 14 praktijkverkenners (medewerkers uit de hele organisatie) in de wijken en dorpen om een integrale visie op preventie en de sociale basis te ontwikkelen. Onder leiding van de opbouw- en wijkmanagers bezoeken de praktijkverkenners 'gezonde praktijken' en leren we van wat er in de praktijk al is en versterkt kan worden. Vervolgens toetsen we of bestaand beleid werkt of niet. Dit vormt de basis voor een visie en een afwegingskader. Deze aanpak komt voort uit de behoefte aan een visie op preventie en de sociale basis sociaal domein breed, en is de rode draad in de twee programma's in het sociaal domein. De beweging van zorg naar meer preventie en gezondheid raakt alle onderdelen van het sociaal domein en vraagt om samenhang en versterking van gezamenlijk beleid. Dit is essentieel in een veranderende samenleving met grote uitdagingen zoals beperkte financiële middelen en personeelstekorten. Door deze transitie kunnen we de focus verleggen van zorg naar preventie, wat bijdraagt aan een gezondere en duurzamere gemeenschap.

Programma Landschap in Balans Wintermonitor Duurzaamheid

De gemeenteraad heeft de wintermonitor duurzaamheid - een samenwerking tussen Landschap in Balans, Circulaire Samenleving en Energie van Morgen - opgeleverd aan de raad, met daarin ook een groot aantal resultaten op het gebied klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Duurzaam Werken in Projecten en Processen

Het traject Duurzaam Werken in Projecten en Processen - een samenwerking tussen Landschap in Balans, Circulaire Samenleving en Energie van Morgen - is gestart. Bij dit traject wordt de bestuurlijke doelen vertaald in nog meer concrete afspraken en resultaten.

Programma Circulaire Samenleving Oplevering eerste duurzame en circulaire scholen

Op 14 mei is tijdens het World Circular Economy Forum (WCEF) in São Paulo het Circularity Gap Report Fryslân gepresenteerd door Circle Economy. Friesland scoort 10,6% op de circularity metric. Wat betekent dat meer dan een tiende van de grondstoffen in de provincie wordt teruggewonnen en opnieuw gebruikt. Ter vergelijking: het Nederlands gemiddelde ligt op 9,8%, wereldwijd is dat 6,9%. Binnen Friesland is de gemeente Heerenveen koploper, met onder meer Omrin qua afvalverwerking. Als gemeente hebben wij zelf in het voorjaar van 2025 de eerste duurzame en circulaire scholen opgeleverd. Er is integraal gekeken naar duurzaamheid. De scholen bevatten diverse biobased materialen en zijn losmaakbaar verbouwd. Het zijn de eerste gebouwen van de gemeente Heerenveen die over een materialenpaspoort beschikken. De financiële restwaarde is voor het eerst berekend: dit maakt het mogelijk om gebouwen niet meer af te schrijven tot nul, maar tot de restwaarde van de materialen/componenten. We zijn de tweede gemeente die financiële restwaarde opgenomen hebben in Nederland en uniek op het gebied van onderwijshuisvesting. Zo blijkt ook uit de diverse media-aandacht, zo was in april 2025 Kindcentrum Het Kompas te zien in 'Bouwen aan de Toekomst' op SBS6.

Programma Energie van Morgen

Compensatieplan voor natuurvriendelijk isoleren

In de afgelopen maanden zijn 60 vleermuiskasten en vogelnestkasten verspreid over de gemeente Heerenveen. Dit is nodig om beschermde vogels en vleermuizen een andere plek te geven, zodat ze niet verstoord worden tijdens het isoleren van spouwmuren en daken. Ze zijn geplaatst in/bij gemeentelijk vastgoed, kerken, scholen of dorpshuizen en particuliere woningen. Ook zijn er vogelnestkasten geplaatst, bij enthousiaste inwoners waar geen geschikte plek was voor een vleermuiskast.

De volgende stap betreft het opstellen van een Soorten Management Plan (SMP), een zeer arbeidsintensief proces van circa 2 jaar waarin ecologen op locatie volgens vaste richtlijnen en protocollen bepalen of, en zo ja welke en hoeveel beschermde soorten aanwezig zijn in, op of rond de bebouwing. Het SMP plus monitoring borgt de Wet Natuurbescherming en maakt volledig isoleren mogelijk.

Programma Een thuis voor iedereen

Convenant sociale huur

Volgens de Woonvisie die de gemeenteraad in 2023 vaststelde moet minimaal 30% van de nieuwbouwwoningen in de categorie sociale huur vallen. Dit sluit aan bij de verwachte landelijke verplichting vanuit de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting. Met het Convenant zijn afspraken gemaakt met Accolade en WoonFriesland, waardoor in de periode 2023 - 2030 600 sociale huurwoningen gerealiseerd worden. Dat is 30% van de nieuwbouwwoningen. Een enorme stap voor volkshuisvesting en betaalbaar wonen in Heerenveen! Dit heeft zich onder meer vertaald in de gebiedsvisie A32, waarin de komende jaren 800 woningen worden gerealiseerd, met de eerste woningen naar verwachting al in 2026, waarvoor op 21 mei het startschot werd gegeven.

Programma Dienstverlenende overheid

Belastingen meer klantgericht

Er is een belastingbalie ingericht waar burgers en bedrijven de eerste 3 weken na aanslagoplegging fysiek in gesprek kunnen gaan met een medewerker belastingen. Ze kunnen terecht met vragen over de aanslag, de WOZ-waarde, betalingsmogelijkheden of kwijtschelding. Als nodig doen wij direct de aanpassingen in de administratie of helpen wij met het invullen van formulieren.

We hebben ook een informeel bezwaarproces voor de WOZ ingericht. Binnen 2 weken heeft de taxateur het waarde-onderzoek afgerond, heeft de bezwaarmaker telefonisch uitleg gehad van de taxateur en aansluitend schriftelijk een uitspraak. Zowel de eigen organisatie als burgers hebben dit als positief ervaren.

Gezond welzijn vernieuwen (zorgtransitie)

Doelen

- Minder inzet van professionals door de juiste zorg op de juiste plek te organiseren;
- Sterkere ketensamenwerking in het voorliggend veld voor alle doelgroepen;
- Toekomstbestendig en beheersbaar stelsel om zorg te kunnen blijven bieden aan wie dit echt nodig heeft;
- Een gezondere fysieke en sociale leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

• De voorgenomen programmakoers van 2024 zetten we voort in 2025;

• We werken volgens het principe dat iedere inspanning bijdraagt aan ten minste één doel en één of meerdere maatschappelijke effecten van het programma;

• We nemen begin 2025 ons subsidiebeleid voor het sociaal domein onder de loep en gaan werken op basis van een afwegingskader. Binnen dit afwegingskader zijn de programmadoelen (zorg- / en sociale transitie) leidend. De te verstrekken subsidies dragen bij aan de programmadoelen en hebben een positieve invloed op de te behalen maatschappelijke effecten;

• We maken begin 2025 een analyse van inzet en uitgaven van lopende (voorliggende) activiteiten voor meer samenhang en om een efficiëncyslag te realiseren;

• We faciliteren ondersteuning in de wijken en dorpen. We doen dit meer met elkaar en minder als individu;

• We werken per 1 januari 2025 samen met onze preventie- en sportpartners een herziene opdracht uit die aansluit bij de programmadoelen. Daarnaast maken we (nieuwe) afspraken over de wijze van aansturing en zetten we in op een beperkt aantal partnerschappen;

• We creëren koppelkansen binnen verschillende projecten zoals de woonzorgvisie, SPUK/GALA (Specifieke Uitkering/Gezond & Actief Leven Akkoord), bestaande uitvoeringsprogramma's, de visie op sport en bewegen, het integraal zorgakkoord (IZA) en de vergroening van schoolpleinen. En waar mogelijk nog breder in de organisatie op onderwerpen als omgevingsvisie en leefomgeving;

• We zetten blijvend in op externe financieringsvormen en subsidies om de programmadoelen te bereiken;

• We werken begin 2025 diverse scenario's uit als het gaat om nieuwe inkoop Wmo om de taakstelling vanaf 2026 te realiseren.

Voortgang

	
---	--

Meedoen aan de samenleving(sociale transitie)

Doelen

- Versterken onderlinge verbondenheid, vertrouwen en veiligheid samenleving;
- Professionals, ouders en andere inwoners vormen een sterk netwerk rondom de Heerenveense jeugd;
- Dit netwerk creëert een omgeving waarin elk kind zich naar vermogen kan ontwikkelen (brede ontwikkeling);
- Meer kinderen groeien tot zelfredzame (jong)volwassenen;
- Veerkrachtiger jeugd en meer gezinnen in balans;
- Kinderen groeien veilig op;
- Meer bestaanszekerheid onder gezinnen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Om dit te bereiken, gaan we aan de slag met een programmaplan. Dit komt voort uit de visie die in december 2024 ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad. We kunnen niet om de kosten voor specialistische jeugdhulp heen. Deze kosten lopen op en we hebben als gemeente slechts beperkte invloed om ze te beheersen. Maar we kijken met het programma verder dan alleen het jeugdhulpbudget. We willen een beweging inzetten. Om dit te bewerkstelligen, moeten we investeren in positief opgroeien, een sterke basis en degelijke preventie, integraal werken dichtbij het kind en het gezin, en intensieve hulp met duurzame effecten. De versterking van onze basisvoorzieningen en het zorgen voor vrij toegankelijke hulp en tijdige, gerichte preventie zijn enkele voorbeelden van de mogelijkheden. Hiervoor is ook een financiële beweging nodig. We moeten nu durven investeren om op de lange termijn deze doelstellingen te bereiken. In het programmaplan dat we verder uitwerken na het vaststellen van de visie, wordt duidelijker hoe we op deze factoren kunnen inzetten. Het realiseren van deze ambities vraagt om financiële middelen en duurzaam investeren. Naast het ontwikkelen van een visie en programmaplan zetten we ondertussen al stappen voorwaarts die aansluiten bij de startnotitie, zoals vastgesteld door de raad op 27 juni 2024. Zo zijn we voor de duur van twee jaar gestart met een pilot Buurtgezinnen. Daarnaast is er een projectleider Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) aangetrokken om in 2024 en in de loop van 2025 na te gaan hoe we OKO kunnen vormgeven in de gemeente Heerenveen.

Voortgang

	
---	--

Toonaangevend in de circulaire samenleving (circulaire transitie)

Doelen

- Inwoners produceren geen afval meer, door hergebruik en deelinitiatieven;
- Bedrijven ondernemen circulair met nieuwe circulaire verdienmodellen en werken samen in de keten om kringlopen te sluiten;
- We creëren een innovatief ecosysteem waarin vernieuwende concepten worden ontwikkeld die wereldwijd oplossingen bieden voor de circulaire transitie;
- De gemeentelijke organisatie is zelf toonaangevend in circulariteit via inkoop en beleid.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Bedrijven ondernemen circulair, met nieuwe circulaire verdienmodellen, en werken samen in de keten om kringlopen te sluiten.

- We organiseren tweemaal per jaar, samen met onze partner Samen Circulair, een bijeenkomst om ondernemers te motiveren en inspireren;
- We organiseren tweemaal per jaar, samen met een kennisinstelling, een bijeenkomst rondom circulaire business- en verdienmodellen;
- Door middel van minimaal dertig bedrijfsbezoeken maken we ondernemers bewust van het belang van de circulaire economie. De uitkomst van deze gesprekken geven ons beeld van wat er onder ondernemers leeft en waar ze tegenaan lopen;
- We helpen ondernemers bij het vinden van de juiste partners om hun circulaire doelstellingen te realiseren;
- We onderzoeken de mogelijkheid van een centraal loket waar ondernemers terecht kunnen met hun vragen rondom circulair ondernemen. Dit doen we samen met Samen Circulair;
- De gemeente werkt sterk samen in het (Europese) circulaire netwerk. We verkennen actief Europese fondsen en samenwerkingen voor innovaties.

Voortgang

	
---	--

We creëren een innovatief ecosysteem waarin vernieuwende concepten worden ontwikkeld die wereldwijd oplossingen bieden voor de circulaire transitie.

- Met een gebiedsgerichte aanpak ontwikkelen we samen met bedrijven en kennisinstellingen een ecosysteem rondom de circulaire economie en aanverwante thema's. Dit is de basis voor Circular Valley;
- Het MKB in de gemeente is de aanjager van (circulaire) innovaties. We willen minimaal tweemaal als 'launching customer' van nieuwe innovaties optreden;
- We ontwikkelen Klaverblad Noordoost (KNO) circulair;
- We maken een overzicht van de activiteiten die rondom bedrijven spelen en monitoren dit actief. Goede voorbeelden delen we om andere bedrijven te inspireren.

Voortgang

	
---	--

De gemeentelijke organisatie is zelf toonaangevend qua circulariteit als het gaat om inkoop en beleid.

- We werken onze ambities op het gebied van circulair bouwen in 2025 uit in één pilotproject in gebiedsontwikkeling;
- Bij de schoolprojecten die we in 2025 uitvoeren, wegen we de architect, installateur en aannemer ook op circulariteit. Bij de schoolprojecten zetten we in op biobased materiaalgebruik en demontabel bouwen, en nemen we de financiële restwaarde mee;
- Begin 2025 werken we aan circulaire routekaarten die onder andere input leveren voor een circulair bouwbeleid. Dit beleid wordt in 2025 vastgesteld.

Voortgang

	Het pilotproject gebiedsontwikkeling wordt verschoven naar 2026.
--	--

De gemeentelijke organisatie is zelf toonaangevend qua circulariteit als het gaat om inkoop en beleid.

- In 2025 kopen we als gemeente 25% circulair in;
- We ontwikkelen in 2025 een circulaire checklist voor de inkoop van diensten en middelen onder de € 40.000. Deze checklist moet zijn doorlopen voordat een afdelingshoofd of teamleider de opdracht ondertekent;
- We vernieuwen het inkoopbeleid (2025 gereed). In het inkoopbeleid nemen we, op basis van opgestelde circulaire routekaarten, circulaire doelstellingen op.

Voortgang

	
---	--

Inwoners produceren geen afval meer als gevolg van hergebruik en deelinitiatieven.

- Om de kennis van onze inwoners over huishoudelijk afval verder te verbeteren, organiseren we in 2025 een online afvalkennisquiz. Om zoveel mogelijk inwoners hieraan te laten deelnemen, verloten we onder de goede antwoorden enkele 'woest aantrekkelijke' prijzen;
- Als eind 2025 de 'Bofkontjesregeling' is afgelopen, of wanneer het subsidieplafond is bereikt, willen we de wegwerpluierberg verkleinen met zindelijkheidstraining.

Voortgang

	
---	--

Een thuis voor iedereen (woontransitie)

Doelen

- Een beter betaalbaar, groter en gevarieerder aanbod van verschillende woonvormen en woonomgevingen;
- Woningzoekenden van het hier en nu, de toekomst en van elders vinden sneller een passende woning;
- Een toekomstbestendiger, inclusiever en duurzamer, woningaanbod passend bij ontwikkelingen (waaronder Lelylijn, AZC, energiecongestie, klimaatverandering en ambulantisering);
- Versterken van sociale cohesie, woonplezier en leefbaarheid - in vitale en gemêleerde kernen en wijken.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

• We maken jaarschijfspraken voor 2025 en voeren deze uit, als uitwerking van de meerjarige prestatieafspraken die in 2024 met de woningcorporaties (Accolade, Elkien en WoonFriesland) en huurdersverenigingen zijn gemaakt;

• We volgen en monitoren de inspanningen en hun effecten voor het thema en het programma 'een thuis voor iedereen', met behulp van de woonmonitor die in 2024 is gemaakt. Ook breiden we de woonmonitor uit met nieuwe onderwerpen;

• We werken integraal samen aan woonzorgthema's en vraagstukken, waaronder de Woonzorgvisie: vraagdruk en behoefte doelgroepen (onder andere arbeidsmigranten, spoedzoekers en statushouders), verwachte vaststelling in Q1 2025.

• Samen met partners, zoals de gemeenten in Zuidoost Fryslân, de provincie Fryslân en Rijksoverheid, werken we samen aan de herijking van de regionale Woondeal

Voortgang

	We liggen op koers qua planvorming i.r.t. de benoemde doelen uit de begroting. We zien dat het knelt om de programmering en plannen uit het programma "Een thuis voor iedereen" om te zetten naar resultaat en realisatie van projecten en opgaven. Dit vraagt om inzet, regie en sturing vanuit de gemeente. In de perspectiefnota 2026 komen wij daarover bij u terug.
---	--

• We zetten de komende jaren in op het toevoegen van minimaal tweeduizend woningen in de periode 2023 - 2030. We doen dit op basis van de Woonvisie en Heerenveen Groeit.

Een aantal belangrijke projecten zijn:

- Heerenveen West: we doen een beroep op de eerder gemaakte afspraken in de bestuursovereenkomst tussen de gemeenten De Fryske Marren en Heerenveen en wensen over te gaan tot een - bij voorkeur gezamenlijke - gebiedsontwikkeling ten Westen van Heerenveen om daarmee onze woningopgave te realiseren.

We bereiden een ambtelijk en bestuurlijk proces voor om de gebiedsontwikkeling - bij voorkeur gezamenlijk - op te starten. We hopen in de eerste helft van het begrotingsjaar in beide gemeenten een gelijkluidend raadsvoorstel voor te kunnen leggen;

- A32-zone: we maken een ontwikkelstrategie voor deze locatie met een focus op wonen. Op basis hiervan brengen we de ontwikkellocaties op de markt via een tender. Met de geselecteerde marktpartij of partijen pakken we het verdere ontwikkel- en ontwerpproces op;
- Akkrum: na een haalbaarheidsonderzoek waarin we verschillende opties verkennen en diverse aspecten onderzoeken, verwachten we medio 2025 een stedenbouwkundig plan op te leveren. Dit plan dient als basis voor de verdere gebiedsontwikkeling in Akkrum.

Naast deze belangrijke projecten werken we ook aan tal van andere projecten in Heerenveen en in de andere dorpen. Hierbij treedt de gemeente zowel actief als faciliterend op.

Voortgang

	We liggen op koers qua planvorming i.r.t. de benoemde doelen uit de begroting. We zien dat het knelt om de programmering en plannen uit het programma "Een thuis voor iedereen" om te zetten naar resultaat en realisatie van projecten en opgaven. Dit vraagt om inzet, regie en sturing vanuit de gemeente. In de perspectiefnota 2026 komen wij daarover bij u terug.
---	--

Landschap in balans

Doelen

- Een klimaatbestendig(er) inrichting van de ruimte waarbij water en bodem sturend zijn;
- Vergroting van de biodiversiteit door hierop te sturen bij inrichting en beheer;
- De omgevingsvisie is de basis voor al ons ruimtelijk beleid en handelen;
- Ruimte voor (nieuwe) ontwikkelingen en stimuleren dat deze de kwaliteit van de directe leefomgeving actief versterken;
- De historie, identiteit en waarde(n) van onze leefomgeving zijn beter herkenbaar en ze inspireren en enthousiasmeren onze bewoners en bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2024 hebben wij het beleidsplan Klimaatadaptatie aan de gemeenteraad voorgelegd. Ter informatie heeft u ook het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie ontvangen, dat is opgesteld binnen de kaders van het beleidsplan. In dit uitvoeringsprogramma gaan we in op hoe we knelpunten in de bestaande omgeving kunnen oplossen en welke knelpunten we de komende jaren als eerste oppakken. U heeft in 2024 het programma Groenstructuur ontvangen, waar biodiversiteit onderdeel van is. Dit beschrijft hoe we de biodiversiteit in Heerenveen, samen met inwoners, beschermen en vergroten en hoe we bewustwording en draagvlak creëren. De basis hiervoor is beschreven in de Notitie Biodiversiteit Heerenveen en de daarin gestelde doelen. Naast de maatregelen die in beide documenten staan beschreven, werken we in 2025 aan het borgen van klimaatadaptatie en biodiversiteit in onze gemeentelijke processen. Wanneer dit praktisch en budgettair mogelijk is, koppelen we maatregelen om Heerenveen klimaatadaptief en biodiverser te maken aan ruimtelijke ontwikkelingen en/of grootschalig onderhoud en renovatie.

Voortgang

	
---	--

Energie van morgen (energietransitie)

Doelen

- Meer besparing en duurzame verwarming in de Gebouwde omgeving;
- Meer duurzaam opgewekte elektriciteit en toekomstbestendige energie-infrastructuur;
- Meer duurzame mobiliteit;
- Verduurzaming energiegebruik in de industrie.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Energie besparen:
• Afronding Witgoedwissel (2025);
• Verder met het Nationaal Isolatie Programma (2025);
• Uitvoering Energiefonds (2025).
Wijkgericht besparen en aardgasvrij maken:
• Wijkuitvoeringsplan (WUP) Aldeboarn, Nes, De Greiden, Oudeschoot, Nieuweschoot (2025);
• Onderzoek naar een publiek warmtebedrijf (eerste contouren gereed in 2025 op basis van start in 2024).
Gebouwen verduurzamen:
• Gemeentelijk vastgoed, schoolgebouwen, maatschappelijk vastgoed / organisaties en bedrijven stimuleren (2025).
Bedrijven ondersteunen bij energie besparen en verduurzamen:
• Aanpak netcongestie

Voortgang

	
---	--

· Opwek zonne-energie stimuleren met minimaal 50% lokaal eigendom (heel 2025);
· Verder samenwerken (in Fryslân en met netbeheerders) aan een toekomstbestendige energie-infrastructuur, onder andere met Buurt Realisatie Plannen voor laagspanningsnet, onderstations en 380kV (2025).

Voortgang

	
---	--

· Duurzame mobiliteit stimuleren in relatie tot de energietransitie, bijvoorbeeld middels slim laden om netcongestie te verminderen en met laadpalen in de openbare ruimte (2025).
Voor het verduurzamen van het energiegebruik in de industrie draagt de gemeente (EZ) in haar contacten voortdurend de boodschap van de energietransitie uit, ondersteunend aan de provincie (het bevoegd gezag).

Voortgang

	
--	--

Dienstverlenende overheid

Doelen

- We zijn meer gericht op de verwachtingen en de behoeften van inwoners en ondernemers, nu en in de toekomst. Zo is onze dienstverlening vraaggericht;
- We behandelen (complexe) vragen meer samenhangend en werken hiervoor procesgericht en over de grenzen van afdelingen heen;
- We pakken (eenvoudige) vragen waar het kan efficiënt en digitaal op;
- We richten participatieprocessen samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in, passend bij onze rol en de opgave.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2024 en 2025 vinden in het kader van het Programma Dienstverlening inspanningen plaats die vooral zijn gericht op het op orde krijgen van het gewenste basisniveau in de dienstverlening.

In het begrotingsjaar 2025 vinden de volgende inspanningen plaats:

- In het eerste kwartaal informeren we de raad over de resultaten in het programma tot nu toe en over de inspanningen die we gaan doen, waaronder de voorbereiding van de visie;
- We leggen in het najaar van 2025 een visie op dienstverlening voor aan uw raad voor 2026 en verder;
- In het kader van verbetering van de bereikbaarheid zetten we in op:
 - . Een verbetering van de kanaalsturing door het concreet maken van het concept 'klik, bel, kom' dit zorgt ervoor dat onze inwoners de gemeente kunnen bereiken op de manier die bij hen past.
 - . Een verbetering van de telefonische bereikbaarheid. Een onderdeel hiervan is nieuwe telefooncentrale. Dit zorgt ervoor dat onze inwoners ons gemakkelijk kunnen bereiken en sneller met de juiste persoon in contact komen. Om dit te realiseren, zijn duidelijke gedragsafspraken met medewerkers essentieel. Deze afspraken hebben betrekking op zaken zoals hoe medewerkers de telefoon opnemen, hoe zij inwoners te woord staan, en hoe snel en adequaat zij hen doorverwijzen naar de juiste afdeling. De telefooncentrale biedt daarnaast de mogelijkheid om processen en gedrag beter te monitoren en bij te sturen waar nodig;
 - . Een andere werkwijze van het klantcontact centrum (KCC), om de huidige bereikbaarheid te borgen.

Gereed eind 2025.

- In het kader van de optimalisering dienstverlening zetten we in op:
 - . Het optimaliseren en standaardiseren van processen;
 - . Het digitaliseren van processen.

Het verbeteren van de processen is gericht op het bieden van snellere, transparantere en nauwkeurigere dienstverlening. Waar mogelijk wordt dit digitaal aangeboden, zodat inwoners op elk gewenst moment en vanaf elke locatie gebruik kunnen maken van de diensten.

- In het kader van het doorontwikkelen van de participatie zetten we in op:
 - . Het ontwikkelen van een beslisboom om te komen tot een bij de opgave passend proces. (1e helft 2025);
 - . Het ontwikkelen van een toolkit om de organisatie en inwoners beter te informeren en faciliteren bij participatieprocessen (eind 2025);
 - . Meer inzicht in participatieprocessen voor inwonenden (eind 2025).
- Tenslotte zetten we in op eigenaarschap en vaardigheden van medewerkers om samen te werken aan gezamenlijke doelen en resultaten. Dit is een continu proces. Hiertoe zetten we in op:
 - . Spelregels, gedrag en vaardigheden;
 - . Een nieuw houvast om te kunnen werken vanuit de bedoeling in het sociaal en fysiek domein.

Voortgang

	
---	--

Totaaloverzicht mutaties voorjaarsrapportage per thema

bedragen x € 1.000

Thema	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect voorjaars rapportage	Begroting 2025 na voorjaars rapportage
Sociale Leefomgeving	-72.916	-2.193	-2.363	-77.472
Economische Leefomgeving	-49.517	74	-13.164	-62.607
Fysieke Leefomgeving	-66.678	-11.966	5.532	-73.111
Mensen Middelen en Bestuur	-7.867	-219	215	-7.871
Algemene Dekkingsmiddelen	-1.368	-	-101	-1.469
Overhead	-27.978	-3.006	-2.843	-33.827
VPB	-266	-	-	-266
Onvoorzien	-1	-	-	-1
Totaal lasten	-226.591	-17.310	-12.724	-256.624
Sociale Leefomgeving	2.856	490	2.073	5.419
Economische Leefomgeving	22.699	120	13.188	36.007
Fysieke Leefomgeving	42.484	4.085	-5.317	41.252
Mensen Middelen en Bestuur	2.941	-5	232	3.167
Algemene Dekkingsmiddelen	150.171	-	679	150.850
Overhead	161	-	-17	144
VPB	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal baten	221.311	4.690	10.837	236.839
Toevoeging reserve	-1.900	-3.296	-606	-5.802
Onttrekking reserve	8.411	15.488	3.069	26.968
Totaal geraamde lasten	1.231	-428	577	1.380

Sociale Leefomgeving

Successen

Lokale Educatieve Jeugd agenda (LEJA)

Het LEJA is het bestuurlijk overleg tussen onderwijs- en opvangbesturen, welzijn, gezondheid en de gemeente dat zich richt op de samenhang rondom onderwijs en opgroeien jeugdigen in Heerenveen. Op 4 maart is de concept LEJA-beleidsagenda Heerenveen voor de periode 2025-2026 enthousiast ontvangen door alle betrokken partijen.

Na vaststelling in het college kan de LEJA-beleidsagenda door alle betrokken bestuurders ondertekend worden.

Nieuw Beleidskader Terugvordering & Verhaal

De afgelopen jaren is er een verschuiving geweest naar een meer mensgerichte benadering in de uitvoering van het sociale vangnet. Deze koerswijziging hebben we verwerkt in ons nieuwe beleid. De aangepaste verordening en beleidsregels spelen beter in op de huidige behoeften en omstandigheden van onze inwoners is het gevolg. We stellen vertrouwen, maatwerk en preventie centraal, en tegelijkertijd waarborgen we de rechtmatigheid en doelmatigheid. Onze inwoners kunnen rekenen op een persoonlijke benadering waarbij individuele omstandigheden worden meegewogen en problemen vroegtijdig wordenesignaleerd en aangepakt.

Wat hebben we gedaan in 2025

Maatwerkvoorzieningen

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We gaan door met de versoering van de indicaties voor maatwerkvoorzieningen en het zakelijker toekennen hiervan;
- We bestendigen de inzet van minimaal twee voorliggende voorzieningen ter vervanging van (een deel van de) maatwerkvoorzieningen;
- We oriënteren ons op samenwerkingsvormen met aanbieders om maatwerkvoorzieningen te combineren met voorliggende voorzieningen (zonder indicatie);
- We kopen maatwerkvoorzieningen als dag- en thuisondersteuning en huishoudelijke hulp opnieuw in. Er worden verschillende scenario's in kaart gebracht om onder andere een bezuiniging te realiseren (taakstelling vanaf 2026);
- We intensiveren de inzet op het toezicht op zowel kwaliteit als rechtmatigheid (gebruik, facturen, inzet);
- We willen de stappen in aanloop naar de taakstelling in 2026 blijvend voortzetten (zie hiervoor programma gezond welzijn vernieuwen).

Voortgang

	
---	--

Wonen, Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- Wij streven voor de inwoners van Heerenveen naar een passend woonaanbod. Specifiek voor kwetsbare inwoners stellen we een woonzorgvisie op. Dit doen we in regioverband, zodat we met corporaties en zorgpartners betere afspraken kunnen maken over huisvesting, zorg en ondersteuning. We brengen hierbij ook de toekomstige huisvestingsbehoefte voor deze doelgroep in beeld. Een lokale vertaling is onderdeel van deze visie. De woonzorgvisie ligt voor in het eerste kwartaal van 2025;
- We geven invulling aan de regiovisie Beschermd Wonen. De regiovisie is uiterlijk 1 januari 2026 gereed;
- We geven in 2025 invulling aan de samenwerkingsafspraken van de Brede Aanpak Dakloosheid;
- We verlengen van de pilot Wijk-GGD jongeren/jong-volwassenen voor geheel 2025 en 2026;
- We ontwikkelen de aanpak Ernstige Psychiatrische Aandoening verder door, passend bij de Heerenveense zorgstructuur

Voortgang

	Besluitvorming over de regionale woonzorgvisie vindt plaats in het tweede kwartaal van 2025. Door afstemming in regioverband Zuid-Oost is meer tijd nodig geweest. De lokale vertaling van de woonzorgvisie staat gepland in het laatste kwartaal van 2025. De andere punten lopen volgens planning.
---	---

Gezondheid en preventie

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We realiseren projecten die een positieve bijdrage leveren aan de gezondheid en welzijn van onze inwoners;
- We realiseren een plan van aanpak met betrekking tot GALA en de visie op de sociale basis;
- Via het project Gezonde Wijkaanpak passen we gezondheidsbevordering met voorrang toe in de wijken en buurten met het grootste gezondheidspotentieel;
- We stimuleren het gebruik van Welzijn op recept, waardoor huisartsen en andere partners in de gemeente Heerenveen op een eenvoudige manier patiënten kunnen doorverwijzen naar welzijnsinitiatieven en -organisaties;
- We hebben aandacht voor vitaal ouder worden met de ketenaanpak valpreventie en het uitleenpunt domotica, we stimuleren beweging en gezonde voeding en we creëren bewustzijn als het gaat om langer zelfstandig wonen.

Voortgang

	
---	--

Versterken Sociale basis

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We zetten in op de realisatie en doorontwikkeling van laagdrempelige ontmoetingsplekken, zoals door de Menskiphûskeamers;
- We bevorderen emancipatie, inclusie en toegankelijkheid lokale belangengroepen te ondersteunen zoals Regenboogbelang Heerenveen en het VN-panel;
- Mantelzorgers en vrijwilligers worden gedurende het jaar op verschillende manieren gewaardeerd en ondersteund door onze welzijnswerkers en meitinkers;
- We actualiseren in het derde kwartaal ons plan van aanpak ten aanzien van het voorkomen en terugdringen van eenzaamheid.

Voortgang

	
---	--

Sportstimulering

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- In het eerste halfjaar van 2025 gaan we in gesprek met onze inwoners (per doelgroep), sportpartners en andere professionals over sport, bewegen en wat er speelt bij deze specifieke doelgroep;
- In het laatste kwartaal van 2025 leggen we nieuw Sportbeleid aan de gemeenteraad voor;
- In 2025 gaan we de haalbaarheid voor een nieuw playground onderzoeken. We denken hierbij aan een locatie in of nabij het centrum van Heerenveen;
- Met het programma Interreg van de Europese Unie hopen we aan de slag te gaan met kennisuitwisseling en learningsprogramma's. Dit gaan we doen door samenwerking met andere municipalities uit Portugal, Griekenland en België;
- Ten behoeve van het loket clubondersteuning en de sociaal veilige sport is in het derde kwartaal een plan van aanpak gereed;
- Ten behoeve van de buurtsportcoaches gaan we in heel 2025 invulling geven aan de bestaande afspraken uit een samenwerkingsovereenkomst met Sport Fryslân en het onderwijs van 2023. Aangepast sporten, ons sterk maken voor kwetsbare doelgroep en de zichtbaarheid in wijk en dorp zijn onze speerpunten voor 2025;
- In samenwerking met de VSG en Friese gemeenten gaan we sport als portefeuille beter positioneren. In PFO SDF is Heerenveen hiervan de aanjager.

Voortgang

	
---	--

Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We gaan bewustwording creëren bij onze inwoners, partners en in de eigen organisatie. Daarnaast hebben we een zodanige informatiepositie ontwikkeld dat we snel en adequaat signalen van partners en inwoners ontvangen en verwerken. Door goede samenwerking, zowel intern binnen de gemeente als met partners, zijn we vervolgens in staat om effectief op te treden tegen ondermijnende criminaliteit. In samenwerking met het RIEC Noord-Nederland gaan we 2 kennissessies organiseren voor de interne organisatie. Externe bewustwording gaan we doen middels een informatiecampaigned van Meld Misdaad Anoniem. Samen met onze ketenpartners gaan we acties ondermijning bestrijden. Dit gaan we doen door minimaal 2 integrale controles uit te voeren
 - We gaan in kaart brengen welke vormen van digitale veiligheid in onze gemeente voorkomen en welke doelgroepen inwoners bewust maken hierop inzetten middels bewustwordingscampagnes. Samen met onze ketenpartners zetten we september 2025 het mobiel media lab in met als doel informatie te verzamelen, voorlichting te geven en bewustwording te creëren.
1. Speerpunt van beleid de aankomende jaren en dus ook voor 2025 is de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Waar een aantal jaren geleden ondermijning met name een taak was van het Openbaar Ministerie (OM) en de politie, wordt nu van de gemeente een stevige regierol verwacht op dit thema. Samen met onze ketenpartners blijven we zorgen voor veilige en leefbare wijken.
 2. Samen met onze ketenpartners blijven we ook zorgen voor veilige en leefbare wijken. Het is van groot belang dat we voldoende 'ogen en oren' hebben in de wijken en dat we blijven zorgen voor een effectieve verbinding tussen zorg en veiligheid.
 3. We hebben een goed beeld van de vormen van digitale criminaliteit die voorkomen in onze gemeente.
 4. Voorkomen dan wel beperken van maatschappelijke onrust bij veiligheid casuïstiek. We hebben de kwetsbare locaties, personen en/of doelgroepen in onze gemeente in beeld waar of waar omheen maatschappelijke onrust verwacht zou kunnen worden.

Voortgang

	Naar verwachting worden de gestelde doelen niet volledig gerealiseerd. De tussenevaluatie van het huidige Integrale Veiligheidsplan 2023-2026, het provinciale onderzoek naar 'Ondermijning in Fryslân' en de eindrapportage van het Rekenkameronderzoek naar 'Toezicht en handhaving in de openbare ruimte' maken duidelijk dat de huidige capaciteit binnen de keten OOV onvoldoende is. Met name de capaciteit van toezicht en handhaving binnen de gemeente is ontoereikend, met specifieke aandacht voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Extra investeringen zijn nodig om de gestelde ambities en doelen te kunnen behalen, dat ziet u ook terug in de aanvraag voor in de Perspectiefnota 2026. Hierover gaan we graag met de raad in gesprek.
---	--

Gemeentelijk Sportcentrum en IJshockeyhal

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In het eerste kwartaal van 2025 (planning maart) leggen we twee separate raadsvoorstellen voor waaruit de gemeenteraad kan kiezen. Dit doen we in aanloop naar de perspectiefnota van 2025, om de raad in de gelegenheid te stellen een integrale afweging te maken. Ter voorbereiding op deze raadsvoorstellen en de perspectiefnota verrichten we enkele onderzoeken. Voor de ijshockeyhal vragen uw raad we om een voorbereidingskrediet bij - of gelijktijdig met - de afwegingen in het kader van de Perspectiefnota.
--

Voortgang

	Bij de begroting 2025 is geen raadsvoorstel voor het gemeentelijk Sportcentrum en IJshockeyhal ingediend om tijd te nemen voor het onderzoeken van mogelijkheden.
---	---

Cultuurkwartier

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Met het besluit om het ABC-complex te herontwikkelen is ook de verhuizing van de Mienskiptsbibliotheek Mar en Fean in een volgende fase beland. In 2025 maken we samenwerkingsafspraken over onder andere het programma van eisen. Hierin nemen we ook de wensen voor een nieuwe bibliotheek en de ervaringen van en in de Pop-up mee. De Pop-up is het ontmoetingscentrum aan de Sieverstraat. Dit kan tot 2025 in het huidige pand blijven omdat dan de herinrichting van het centrum begint. Ondertussen zoeken Caleidoscoop, de gemeente en de Bibliotheek druk naar een alternatieve locatie. Daarnaast is naar verwachting de business case voor de herontwikkeling van de Heerenveense School eind 2024 behandeld in de raad. Dit moet verder richting geven aan de invulling en bijbehorende financiële haalbaarheid van het cultuurkwartier.

Voortgang

	De Pop up heeft inmiddels een nieuwe locatie. De business case voor De Heerenveens School heeft meer regie en tijd nodig gehad. Dit heeft te maken met de dekking voor de investeringen en exploitatie van de beoogde samenwerking, verbouwing en verduurzaming. Het voorstel komt in juni in de raad.
---	--

Kunst & Cultuur

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In de perspectiefnota is een eenmalige bijdrage opgenomen voor de gewenste en noodzakelijke verbouwing van museum Belvédère. Daarnaast zetten we samen met de provincie in op Europese subsidie mogelijkheden (EFRO). In 2025 hoopt het bestuur van het museum hiermee de financiering met andere fondsen en investeerders rond te krijgen.

Voortgang

	
---	--

Jongerenparticipatie

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de Perspectiefnota 2024, in juli 2024, incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor 'jongerenparticipatie'. Hiermee kan in 2025 de inzet voor jongerenparticipatie, met de goede lessen uit de pilotperiode worden voortgezet. Waaronder de inzet van Tienskip. De raad zal bij de Perspectiefnota 2025 een afweging maken over het structureel beschikbaar stellen van middelen voor jongerenparticipatie en bijbehorende personele inzet.

Voortgang

	
---	--

Opvoeden en opgroeien

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

De gemeente Heerenveen is bezig met het opstellen van een visie op opvoeden en opgroeien. Deze visie helpt ons om de komende jaren koers te houden en is leidend in het maken van afwegingen in een complex landschap dat aan veranderingen onderhevig is. Er zijn verschillende knelpunten te benoemen binnen het jeugd(hulp)stelsel. Daarnaast zien we een toename in jeugdhulpgebruik. Er ligt een opgave voor ons als samenleving om de omstandigheden te verbeteren waarin kinderen en jeugdigen opgroeien. Wat we hiervoor gaan doen is verder uitgewerkt binnen het hoofdstuk programma's.

Voortgang

	
---	--

Ook in regionaal verband (Sociaal Domein Fryslân) gaan we verder met de doorontwikkeling van het jeugdzorgveld. Het nieuwe contractstelsel dat per 1 januari 2024 is geïmplementeerd - en waar in het eerste jaar enkele onvolkomenheden en kinderziektes uit bleken - wordt in 2025 in overleg met de aanbieders verder geoptimaliseerd. In 3-Noordverband geven we met de jeugdhulpregio's Groningen en Drenthe verder invulling aan de vormgeving van bovenregionale voorzieningen voor complexe en weinig voorkomende zorg, zoals Jeugdhulp-plus. Daarnaast heeft SDF, met de vaststelling door de Friese gemeenteraden van de provincie brede Regiovisie, voor het eerst stappen gezet op het terrein van meer beleidsinhoudelijke afstemming. Dit naast de kerntaak van inkoop en contractbeheer. Het Uitvoeringsprogramma bij deze Regiovisie gaat in 2025 zijn cruciale derde jaar in. Hierin besluiten we of en hoe we de ingezette actielijnen ook structureel kunnen borgen. Deze stappen zijn nodig om ook in regionaal verband invulling te kunnen geven aan de landelijk ingezette Hervormingsagenda voor de Jeugdhulp.

Voortgang

	
---	--

Opvang Oekraïners en statushouders

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Op dit moment heeft de gemeente Heerenveen in het (voormalige) Hajé-hotel 314 opvangplaatsen gerealiseerd. Per 1 januari 2025 geldt een nieuwe inspanningsverplichting van 373 opvangplaatsen. Deze extra plaatsen worden eind 2024/begin 2025 gerealiseerd op de huidige opvanglocatie. Ter voorbereiding hierop worden vergunningstrajecten gestart en vindt afstemming plaats met onder andere het onderwijs, huisartsen en omwonenden.

Voortgang

	Na vaststelling van de gemeentelijke begroting 2025 heeft de Rijksoverheid bekendgemaakt dat de inspanningsverplichting voor gemeenten wordt verlaagd. In het geval van de gemeente Heerenveen gaat het dan om 339 opvangplaatsen. Op dit moment wordt bekeken in hoeverre de gemeente Heerenveen aan deze inspanningsverplichting kan voldoen.
---	---

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000					
Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect voorjaars rapportage	Begroting 2025 na voorjaars rapportage
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-4.139			-4.139
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.143			-1.143
2.2	Parkeren				
2.3	Recreatieve havens	-27			-27
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-95			-95
3.4	Economische promotie	-615			-615
4.2	Onderwijshuisvesting	-278		-50	-328
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.441		-593	-2.034
5.1	Sportbeleid en activering	-1.021		-81	-1.102
5.2	Sportaccommodaties	-3.323	-109	4	-3.427
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-3.034	-68	-4	-3.106
5.4	Musea	-573			-573
5.5	Cultureel erfgoed	-66			-66
5.6	Media	-1.247	-38	-434	-1.719
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-826	-330		-1.156
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-4.145	-859	-1.198	-6.202
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-1.426			-1.426
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd	-2.328	-500		-2.828
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-2.799			-2.799
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-8.086			-8.086

6.712	Begeleiding (WMO)	-6.273			-6.273
6.713	Dagbesteding (WMO)	-2.688			-2.688
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)				
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-414			-414
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-12.614			-12.614
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-257			-257
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-357			-357
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-257			-257
6.791	PGB Wmo	-1.095			-1.095
6.792	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-4.475			-4.475
6.811	Beschermde wonen (WMO)	-307			-307
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-75		-75	-150
6.821	Jeugdbescherming	-2.257			-2.257
6.822	Jeugdreclassering	-411			-411
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	-574			-574
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-574			-574
7.1	Volksgezondheid	-2.687			-2.687
8.1	Ruimte en leefomgeving	-771	-100	67	-804
8.3	Wonen en bouwen	-217	-189		-406
Totaal lasten		-72.916	-2.193	-2.363	-77.472

1.1	Crisisbeheersing en brandweer				
1.2	Openbare orde en veiligheid				
2.2	Parkeren	19			19
2.3	Recreatieve havens	16			16
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	85			85
3.4	Economische promotie	271			271
4.2	Onderwijshuisvesting				
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	811		593	1.404
5.1	Sportbeleid en activering	73		-58	15
5.2	Sportaccommodaties	186	150		336
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	656			656
5.4	Musea				
5.5	Cultureel erfgoed				
5.6	Media			284	284
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		240		240

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie			1.320	1.320
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO				
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd				
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)				
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	534			534
6.712	Begeleiding (WMO)	11			11
6.713	Dagbesteding (WMO)				
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)				
6.751	Jeugdhulp ambulante lokaal				
6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal				
6.753	Jeugdhulp ambulante landelijk				
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal				
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk				
6.791	PGB Wmo				
6.792	Jeugdhulp met verblijf regionaal				
6.811	Beschermd wonen (WMO)	158			158
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)				
6.821	Jeugdbescherming				
6.822	Jeugdreclassering				
6.91	Coördinatie en beleid Wmo				
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd				
7.1	Volksgesondheid				
8.1	Ruimte en leefomgeving	34	100	-66	69
8.3	Wonen en bouwen				
Totaal baten		2.856	490	2.073	5.419
Toevoeging reserve					
Onttrekking reserve		438	1.477		1.915
Totaal geraamde lasten		-69.622	-226	-290	-70.138

4.2 Onderwijshuisvesting

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Gymnastiekonderwijs	-50		-50

4.2 Gymnastiekonderwijs

De kosten voor het (extern) huren van gymzalen voor bewegingsonderwijs zijn gestegen, mede door hogere energiecontracten. Daarnaast is de normvergoeding voor de klokuren en het groeiende leerlingenaantal ook een oorzaak dat het huidige budget niet toereikend is. Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van accommodaties voor bewegingsonderwijs.

4.3 Onderwijs en Leerlingenzaken

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK Onderwijsachterstandenbeleid	-382	382	
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK NPO middelen	-211	211	

4.3 SPUK onderwijsachterstandenbeleid

Voor 2025 heeft Heerenveen een beschikking ontvangen van € 1.193.895. Dit is € 382.000 meer dan oorspronkelijk begroot. Het budget is bedoeld voor het bestrijden van onderwijsachterstanden, inclusief voorschoolse educatie, volgens artikel 168 van de Wet op het Primair Onderwijs.

4.3 Spuk NPO middelen

In 2021 hebben we een specifieke uitkering ontvangen "inhalen COVID-19 onderwijsvertraging". Deze middelen zijn grotendeels beschikt aan projecten via het steunpakket Covid t.b.v. gezondheids- en onderwijsachterstanden. Er is nog een resterend saldo van € 211.000 beschikbaar. Inmiddels hebben we de verantwoording van deze projecten ontvangen en is geëvalueerd waar verder op ingezet moet worden. Het restant saldo van € 211.000 wordt in 2025 ingezet.

5.1 Sportbeleid en activering

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Buurtsportcoaches	58	-58	
Voorjaarsrapportage O&O	Brede SPUK	-139		-139

5.1 Buurtsportcoaches

Vanaf 2023 is er een bezuiniging doorgevoerd waarbij de gecombineerde rol van vakleerkracht en buurtsportcoach vervalt. Het onderwijs is nu zelf financieel verantwoordelijk voor de inzet van vakleerkrachten. Deze afbouwregeling loopt door tot en met 2026.

Voor 2025 moeten de lasten en batens met € 57.798 worden verlaagd. Dit is een budget neutrale wijziging.

5.1 Brede SPUK

In 2025 ontvangt Heerenveen € 936.000 via de Brede SPUK-regeling. Deze regeling ondersteunt sport, gezondheid, cultuur en sociale initiatieven. Het geld komt voort uit afspraken zoals het Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord.

De ombuiging quick-wins SPUK-gelden is in 2024 incidenteel verwerkt. Dit moet voor 2025 nog administratief verwerkt worden. Omdat dit over meerdere taakvelden heen gaat is dit hier zichtbaar.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Lagere brandverzekering	2		2
Voorjaarsrapportage O&O	Onderhoudsronde HR21 2024	-7		-7

Lagere brandverzekering

Deze mutatie komt op meerdere plaatsen terug in de voorjaarsrapportage. Een nadere toelichting van de lagere brandverzekering is opgenomen onder het thema Overhead.

Onderhoudsronde HR21 2024

Deze mutatie komt op meerdere plaatsen terug in de voorjaarsrapportage. Een nadere toelichting van de onderhoudsronde HR21 is opgenomen onder het thema Overhead.

5.6 Media

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK bibliotheek	-233	233	
Voorjaarsrapportage O&O	Bibliotheek	-150		-150
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK IDO	-51	51	

5.6 SPUK bibliotheek

De gemeente Heerenveen heeft twee specifieke uitkeringen van in totaal € 422.400 ontvangen om de bibliotheken toekomstbestendig te maken en te versterken. Dit geld wordt gebruikt voor:

- Verruiming van de openingstijden
- Verhuizing van de bibliotheek in Akkrum
- Onderhoud van het dak van de bibliotheek in Heerenveen
- Uitbreiding van de collectie
- Betere studeer- en werkplekken
- Verbeterde mogelijkheden voor lezingen en presentaties

In 2024 is € 189.714 uitgegeven. Het resterende bedrag van € 232.686 wordt in 2025 besteed.

5.6 Bibliotheek

Vanaf 2026 zal er een wettelijke zorgplicht voor gemeenten worden ingevoerd ten aanzien van de openbare bibliotheek. Voor het uitvoeren van deze taak zullen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds ontvangen. In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een decentralisatie-uitkering, om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden. In de septembercirculaire van 2024 is dit geld (€ 153.000) voor 2025 en 2026 beschikbaar gesteld.

Met de inzet van deze decentralisatie-uitkering kan enerzijds het huidige niveau van diensten van Bibliotheken Mar en Fean in de bibliotheken van Heerenveen, Akkrum en Jubbega worden behouden en voldoen we aan de normen voor de zorgplicht. Daarnaast kan een deel van de middelen terugvloeien naar de investeringsagenda, volgens afspraken met de andere gemeenten.

5.6 SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO)

In 2025 heeft Heerenveen € 50.900 ontvangen voor de SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO). Dit geld wordt gebruikt voor:

- Financiering van de lokale bibliotheek (st. Bibliotheken Mar en Fean)
- Realisatie van de Informatiepunten Digitale Overheid
- Onderhoud van bibliotheeklocaties in Heerenveen, Akkrum en Jubbega
- Promotie van de IDO bij inwoners
- Regie over het netwerk van relevante organisaties rond de IDO

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK-Friza	-140	140	
Voorjaarsrapportage O&O	Onderzoek ziekenhuis	-85		-85
Voorjaarsrapportage O&O	Uitvoeringsprogramma woonzorgvisie	-42		-42
Voorjaarsrapportage O&O	Lokale aanjager	-82	82	
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK-IZA bijdrage koppelgemeente	-20	20	
Voorjaarsrapportage O&O	Lagere brandverzekering			
Voorjaarsrapportage O&O	Brede SPUK	-797	936	139
Voorjaarsrapportage O&O	Hoofdpijnenakkoord GGZ	-32	142	110

6.1 SPUK-FrIZA

Heerenveen ontvangt een jaarlijkse subsidie van € 139.968 van de Friese IZA (FrIZA) voor de periode 2024-2026. Deze subsidie wordt via een Specifieke Uitkering (SPUK) en de mandaatgemeente Smallingerland verstrekt. De middelen worden ingezet voor drie speerpunten: Welzijn op Recept (WOR), Opgroeien in Kansrijke Omgeving (OKO) en Huiskamers/ontmoetingsplekken.

In 2025 verdeelt Heerenveen de subsidie over twee projecten:

1. **OKO**: Inzet van een projectleider.
2. **WOR**: Inzet van welzijnscoaches.

6.1 Onderzoek ziekenhuis

Op 13 juli 2023 is de motie 'behoud van ziekenhuis Tjongerschans' aangenomen. In 2024 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd naar de economische en maatschappelijke effecten en de consequenties voor de zorgketen. In 2025 gaan we verder in gesprek met ziekenhuisbesturen, de provincie, het Rijk, regionale samenwerkingsverbanden en andere belangrijke stakeholders, waaronder inwoners. De lobby in Den Haag gaat ook door. Samen met ziekenhuisbesturen, gemeenten en verzekeraars werken we aan een brede visie op het zorglandschap. Voor de begeleiding van dit traject en extra inzet zijn uren nodig voor voorbereiding, gesprekken, deelname aan de visie, lobby en communicatie. In de voorjaarsrapportage wordt het budget voor 2025 opgevoerd: € 85.000. Inmiddels heeft het Antonius ziekenhuis uit Sneek zich teruggetrokken uit de fusiegesprekken. De komende tijd zal duidelijk worden wat de gevolgen zijn.

6.1 Uitvoeringsprogramma woonzorgvisie

In mei 2025 wordt de regionale woonzorgvisie vastgesteld. Deze visie wordt in 2025 uitgewerkt in een lokaal uitvoeringsprogramma, waarin maatregelen en activiteiten tot 2030 worden beschreven. Samen met betrokken partijen wordt bepaald wat het tijdsplan, het beoogde resultaat en de financiële rol van elke partij is.

Door uitdagingen zoals druk op woonruimte, langer zelfstandig thuis wonen en beperkte hulp en financiën, zijn lokale keuzes essentieel. Dit traject moet eind 2025 afgerond zijn. De raad bepaalt vooraf de kaders. In de voorjaarsrapportage worden de kosten voor deze begeleiding in 2025 opgevoerd: € 42.000.

6.1 Lokale aanjager

Heerenveen ontvangt jaarlijks een subsidie van € 82.444 van de Friese Preventieaanpak (FPA) voor de periode 2024-2026 voor de uitvoering van een lokale aanjager. Deze middelen worden gebruikt voor 24 uur extra uren beleidsregisseurs op de vastgestelde preventieopgaven.

6.1 SPUK-Iza bijdrage koppelgemeente

Sinds 2023 werken we in Fries verband samen rond het Integraal Zorgakkoord: FrIZA genaamd. Vanuit die samenwerking is Smallingerland de mandaatgemeente. Binnen die rol werkt deze gemeente samen met de gemeenten Heerenveen, Leeuwarden en Súdwest-Fryslân en GGD Fryslân in de zogenaamde koppelgroep. Er is wekelijks ambtelijk overleg.

Taken en uren inzet leden koppelgroep:

- *Mede voorbereiden - en organiseren - bestuurlijke overleggen*
- *Mede voorbereiden - en organiseren - gemeentelijke bijeenkomsten, webinars etc.*
- *Meelezen documenten voor gemeenten*
- *Klankbord- en signaleringsfunctie*

Voor deelname aan deze koppelwerkgroep krijgt de gemeente Heerenveen een specifieke uitkering van € 20.000.

6.1 Hoofdpijnenakkoord GGZ

In 2024 ontving Heerenveen € 252.000 voor het hoofdpijnenakkoord GGZ. In 2025 wordt dit geld gebruikt voor twee projecten:

1. Wijk GGD jongvolwassenen: € 110.000. Voor dit project wordt iemand ingehuurd, waardoor het budget onder overhead valt.
2. EPA (Ernstige Psychiatrische Aandoening) project: € 32.000.

Zie ook de paragraaf overhead voor meer details.

6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Maatschappelijke opvang	-75		-75

6.812 Maatschappelijke opvang

De kosten voor Maatschappelijke Opvang in Fryslân stijgen, terwijl de bijbehorende uitkeringen vanuit het Rijk niet evenredig toenemen. Dit zorgt voor een tekort in de begroting. Voor Heerenveen betekent dit dat er jaarlijks € 150.000 nodig is, terwijl er slechts € 75.000 is begroot.

Gemeenten moeten volgens de Algemene Maatregel van Bestuur de reële kostprijs betalen voor Wmo-activiteiten. Voor 2025 wordt het tekort van € 75.000 opgevoerd in de voorjaarsrapportage.

8.1 Ruimte en Leefomgeving

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Centrumvisie Heerenveen	67	-66	2

8.1 Centrumvisie Heerenveen

In de Najaarsrapportage 2024 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het verleggen van kabels, leidingen en riolering Gashoudersplein e.o., gelijkmatig verdeeld over 2024 en 2025. De kosten werden deels gedekt door bijdrages uit riolering en HCO. De uitvoering is voor een belangrijk deel gerealiseerd in 2024. De baten en lasten kunnen verlaagd worden voor 2025 met ongeveer € 100.000.

Voor de ABC-locatie zijn in april 2024 plankosten beschikbaar gesteld voor een periode van 4 jaren. De kosten worden gedekt door een bijdrage van beide ontwikkelaars. De ABC-locatie is ook een potentiële locatie voor een (deel) van het nieuwe gemeentehuis. Plankosten worden daarom nog niet gemaakt en gezien de discussie rond het gemeentehuis is verdere vertraging niet uitgesloten. Het budget en de dekking van € 34.000 van 2024 schuiven voorlopig door naar 2025.

Economische Leefomgeving

Successen

Ondernemers aan de slag met netcongestie

We hebben ondernemers op bedrijventerrein IBF actief benaderd en een grote groep geënthousiasmeerd om mee te denken in een gezamenlijke aanpak van de netcongestie en daarmee concreet aan de slag te gaan.

Grondverkoop bedrijventerrein

In het eerste kwartaal van 2025 zijn er 3 kavels (totaal bijna 34.000 m²) verkocht aan bedrijven. Met deze verkopen is het bedrijventerrein IBF bijna volledig uitgegeven. Ook op Haskerveen loopt de verkoop van kavels aan bedrijven voorspoedig. De daadwerkelijke verkoop van een bedrijfskavel markeert het einde van een vaak langdurig ontwikkelproces, waarbij we intensieve begeleiding leveren.

Wat hebben we gedaan in 2025

Circulaire economie en energietransitie bij bedrijven

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

We beschrijven de werkzaamheden op het gebied van circulaire economie en energietransitie voor bedrijven bij de programma's Toonaangevend in een circulaire samenleving en Energie van morgen.

Voortgang

	
---	--

Slimme groei in recreatie en toerisme

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We actualiseren onze uitvoeringsagenda gastvrijheidseconomie (deze ligt in de tweede helft 2025 ter informatie bij uw raad);
- De Marrekrite werkt samen met de betrokken gemeenten en de provincie aan een toekomstvisie die de taken van de Marrekrite verduidelijkt. De besluitvorming in het AB kan gevolgen hebben voor onze deelnemersbijdrage. Als dit het geval is, volgt medio 2025 hierover besluitvorming;
- We evalueren de toeristenbelasting. Dit kan gevolgen hebben voor het tarief. Als dit het geval is, volgt eind 2025 hierover besluitvorming (verordening).

Voortgang

	
---	--

Meer samenhang in en regie op regiomarketing en evenementen

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We ronden begin 2025 een proces af waarin we, in samenwerking met alle belangrijke partijen, een merkidentiteit en merkwwaarden voor Heerenveen formuleren. Daarna kijken we wat er nodig is om dit te borgen en uit te voeren (regie op het merk). Voor 2025 heeft de gemeente hiervoor een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld. In 2025 kijken we wat ervoor nodig is om dit structureel te borgen. De eventuele financiële gevolgen van deze keuze vergen besluitvorming in 2025;
- Voor het in stand houden van het evenementenbureau heeft de gemeente voor 2025 een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld. In 2025 onderzoeken we hoe we dit structureel kunnen borgen. De eventuele financiële gevolgen van deze keuze vergen besluitvorming in 2025.

Voortgang

	•
---	---

Versterken en verbeteren van het (boven) regionale vestigings- en ondernemersklimaat

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We ontwikkelen een bovenlokaal beeld van de behoeften aan nieuwe bedrijventerreinen (prognoses algemeen, grootschalige bedrijventerreinen en natte bedrijventerreinen) in de tweede helft van 2025. Dit doen we ook samen met Leeuwarden, Súdwest Fryslân, Smallingerland (F4) en de provincie;
- We werken binnen de F4 en met provincie en het Innovatiepact Fryslân (IPF) aan de hand van de economische samenwerkingsagenda Blue Delta aan een economische structuurversterking. Dit doen we binnen de beschikbare capaciteit en budgetten;
- We maken op basis van ontwikkelingen in de markt voor eind 2025 een voorstel voor het mogelijk maken van een (netwerk van) Clean Energy Hub(s).
- We evalueren de visie detailhandel en horeca (inclusief het monitoren van de ontwikkelingen) en leggen dit eind 2025 aan u voor.

Voortgang

	Logistiek is een belangrijke sector binnen de Heerenveense economie. Om deze sector toekomstbestendig te verduurzamen, is de ontwikkeling van een (netwerk van) clean energy hub(s) noodzakelijk. Het college heeft deze ambitie neergelegd in de notitie Heerenveen Logistieke Hotspot. De logistieke sector is in hoge mate afhankelijk van de beschikbaarheid van elektriciteit. Tegelijkertijd kampen we met toenemende netcongestie en energieschaarste. Dit maakt de energietoekomst van de sector onzeker. Juist daarom is een integrale en gecoördineerde aanpak essentieel, een aanpak die de verduurzamingsopgave van logistiek verbindt met de bredere uitdagingen rond energie-infrastructuur. Deze aanpak moet niet alleen de energievraag van de logistiek in beeld brengen, maar ook actief inspelen op de beperkingen en mogelijkheden van het huidige elektriciteitsnet. Op het IBF is inmiddels een traject gestart gericht op het ontwikkelen van een toekomstbestendig energiesysteem. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de verduurzamingsambities en energiebehoefte van de logistieke sector. Hoewel dit een belangrijke stap is, is er binnen de gemeentelijke organisatie momenteel op meerdere plekken onvoldoende capaciteit beschikbaar om dit vraagstuk structureel en integraal op te pakken. De ontwikkeling van een netwerk van clean energy hubs vraagt om versterkte samenwerking tussen overheid, ondernemers en netbeheerders, én inzet van verschillende disciplines: energie, economie, juridische planologie en projectleiding. De overige punten staan op groen.
---	---

Optimaliseren dienstverlening aan ondernemers

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We initiëren en organiseren een ondernemersnetwerk om onze ondernemers sterker te verbinden aan de (brede maatschappelijke) opgaves in onze gemeente. We brengen deze brede groep ondernemers en maatschappelijke partners driemaal per jaar bij elkaar;
- We organiseren één startersactiviteit (alleen of samen met een andere gemeente);
- We stroomlijnen alle ondernemersverzoeken met een ruimtelijke component via het vergunningenloket. Dit versterkt de kwaliteit van onze dienstverlening;
- We gaan minimaal eenmaal per jaar met alle ondernemersverenigingen in gesprek en organiseren daarnaast een bijeenkomst voor alle ondernemersverenigingen samen;
- We organiseren voor de diverse bedrijventerreinen samen met onze partners (parkmanagers en ondernemersverenigingen) informerende en activerende bijeenkomsten over onder andere het thema energie;
- We zetten intensiever in op de samenwerking met parkmanager en de centrummanager. De aansturing, onderlinge taakverdeling en prioritering zijn hierbij een aandachtspunt. We evalueren deze samenwerkingen eind 2025.

Voortgang

	Het stroomlijnen en afhandelen van ondernemersverzoeken loopt nog niet optimaal en vereist aandacht. Zeker gezien de beperkte capaciteit op diverse plekken in de organisatie. De overige zaken staan op groen.
---	---

Bestaanszekerheid: Werken aan werk

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- In 2025 gaan we een nieuwe dienstverleningsovereenkomst aan met Caparis. Dit geldt voor de periode 2025-2030 voor zowel de uitvoering van de sociale werkvoorziening en beschutte werkplekken als voor de zogenaamde basisbanen en baanafsprakenbanen. Dit zijn banen voor inwoners die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen;
- We sturen samen met de andere aandeelhouders op een positief rendementsherstel van Caparis en een solide liquiditeits- en solvabiliteitspositie;
- Ook zetten we het komende jaar weer vol in op het plaatsen van mensen met een uitkering via loonkostensubsidies, waar mogelijk natuurlijk het liefst via directe uitstroom. Hier hebben we onze werkgevers hard bij nodig en daarom geven we een vervolg aan onze campagne 'Meer dan Werkgever';
- Tenslotte zetten we in Fries verband stappen voor de beoogde (landelijke) hervorming van de arbeidsmarktregio in de vorm van een op termijn op te zetten Regionaal Werkcentrum.

Met onze (nieuwe) acties voor instroombeperking, uitstroombevordering en een nieuw beleidskader voor handhaving zetten we alles op alles om binnen de grenzen van de rijksbijdrage voor uitkeringen te blijven. Het Rijk hanteert het principe dat een 7,5% tekort voor eigen rekening van de gemeente is.

Voortgang

	
---	--

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000					
Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect voorjaars rapportage	Begroting 2025 na voorjaars rapportage
3.1	Economische ontwikkeling	-1.756			-1.756
4.2	Onderwijshuisvesting	-7.265	74	-93	-7.284
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.218			-1.218
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-793		-10.144	-10.937
6.3	Inkomensregelingen	-26.034		-2.822	-28.855
6.4	WSW en beschut werk	-10.279			-10.279
6.5	Arbeidsparticipatie	-2.173		-105	-2.278
Totaal lasten		-49.517	74	-13.164	-62.607
3.1	Economische ontwikkeling	515			515
4.2	Onderwijshuisvesting	142		117	259
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2			2
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie			10.144	10.144
6.3	Inkomensregelingen	22.040	120	2.822	24.982
6.4	WSW en beschut werk				
6.5	Arbeidsparticipatie			105	105
Totaal baten		22.699	120	13.188	36.007
Toevoeging reserve			-2.189	-20	-2.209
Onttrekking reserve		2.354	2.115		4.468
Totaal geraamde lasten		-24.464	120	4	-24.340

4.2 Onderwijshuisvesting

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Uitbreiding ISK VO	-50		-50
Voorjaarsrapportage O&O	Lagere brandverzekering	54		54
Voorjaarsrapportage O&O	Verkoop vm. schoolgebouw Tjalleberd	-97	117	20

4.2 Onderwijshuisvesting

Het schoolbestuur wil de tijdelijke onderwijsvoorziening voor nieuwkomers van 12 tot 18 jaar uitbreiden. Door de groei van nieuwkomers is de huidige capaciteit niet voldoende. Er is geen geschikte leegstand bij bestaande scholen en het creëren van extra capaciteit op een andere locatie is financieel onhaalbaar. Daarom willen ze voor maximaal 5 jaar extra ruimte van 300 m2 huren, waarvoor jaarlijks € 50.000 nodig is.

4.2 Lagere brandverzekering

Deze mutatie komt op meerdere plaatsen terug in de voorjaarsrapportage. Een nadere toelichting van de lagere brandverzekering is opgenomen onder het thema Overhead.

4.2 Herontwikkeling Streekstate Tjalleberd

Samen met het Plaatselijk Belang van de Streek heeft de gemeente het initiatief genomen om de locatie van de voormalige basisschool SWS De Nijewier in Tjalleberd te herontwikkelen. Het vroegtijdige en intensieve participatietraject heeft geleid tot een keuze voor een ontwikkelaar. De verwachte opbrengst van de voorgenomen verkoop bedraagt € 185.000. Op deze opbrengst komen de kosten, die in 2023 en 2024 in het kader van dit project zijn gemaakt, ad € 68.000 in mindering. Verder dient de boekwaarde van het gebouw van ca. € 97.000 afgeboekt te worden. Per saldo resteert een positief resultaat van € 20.000.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Oekraïne 1e opvang	-2.700	2.700	
Voorjaarsrapportage O&O	Oekraïne gemeentelijk opvang	-6.610	6.610	
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK onderwijsroute	-134	134	
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK Wet inburgering	-700	700	

6.1 Oekraïne 1e opvang

Vanaf 1 januari 2024 coördineert de gemeente Heerenveen de opvang van Oekraïense vluchtelingen op operationeel niveau via een regionaal samenwerkingsverband in Fryslân. Voorheen lag deze taak bij de Veiligheidsregio Fryslân. De gemeente Heerenveen is penvoerder van dit verband. Dit omvat de uitvoering van de Regionale Coördinatie Vluchtelingen Spreiding (RCVS), inclusief tijdelijke noodbedden (HUB) en de declaratiefunctie.

De kosten voor deze taken worden landelijk gedeclareerd volgens het bekostigingsbesluit. Het totaalbedrag is € 2.700.000 en heeft dus per saldo geen invloed op het resultaat.

6.1 Oekraïne gemeentelijke opvang

Vanaf 1 januari 2025 is het normbedrag voor de gemeentelijke opvang van Oekraïense vluchtelingen verlaagd van € 61 naar € 44 per bed per dag. Dit bedrag is niet voldoende voor de gemeente Heerenveen. Gelukkig kunnen de werkelijke kosten nog steeds bij het Rijk worden gedeclareerd.

De gemeente Heerenveen verwacht € 6.610.000 aan kosten voor opvanglocaties, personeel en leefgeld. Daarnaast wordt er in 2025 aan eigen bijdragen ongeveer € 350.000 verwacht. Dit wordt ingezet om kosten te dekken.

6.1 SPUK onderwijsroute

In 2025 ontvangt de gemeente een specifieke uitkering van het Rijk van € 44.000 voor de realisatie van een leerroute onder de Wet inburgering. Daarnaast is er nog een restant bedrag van € 90.000 beschikbaar uit 2024. Dit wordt in 2025 ingezet. Per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.

6.1 SPUK Wet inburgering

In 2025 ontvangt de gemeente een specifieke uitkering van € 1.028.000 van het Rijk voor inburgeringsprogramma's, zoals de andere leerroutes, de module arbeidsmarkt en participatie, het participatieverklaringstraject, maatschappelijke begeleiding en tolkkosten.

De verwachting is dat dit bedrag niet volledig wordt uitgegeven in 2025. De kosten mogen over meerdere jaren worden uitgesmeerd. Voor dit jaar verwachten we € 700.000 uit te geven en vragen we u dit beschikbaar te stellen. Het resterende bedrag blijft op de balans beschikbaar voor volgend jaar.

6.3 Inkomensregelingen

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Participatie	-2.822	2.822	

6.3 Participatie

In oktober 2024 is het voorlopige budget voor 2025 van de BUIG bekend geworden. Op basis hiervan wordt de begroting aangepast met € 2.822.000. Het voorlopige budget is zonder prijsindex, maar het aangepaste bedrag in de begroting is met een prijsindexatie van 4,8%, wat leidt tot een totale rijksbijdrage van € 24.369.000.

In 2024 bleef het aantal mensen in de bijstand redelijk stabiel. Voor 2025 zijn de bijstandsnormen echter gestegen, waardoor de lasten toenemen. Het is nog onzeker of deze lasten volledig gecompenseerd worden door het Rijk. Eind mei, begin juni verwachten we van het ministerie het nader voorlopig budget voor 2025. Vooruitlopend hierop hebben we wel een toename van de inkomsten van de BUIG begroot.

6.5 Arbeidsparticipatie

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	ESF actieve inclusie	-78	78	
Voorjaarsrapportage O&O	ESF Sociale inclusie	-27	27	

6.5 Europees Sociaal Fonds (ESF) Actieve inclusie en Sociale inclusie

Voor de ESF-tranches Actieve en Sociale inclusie ontvangen wij na afloop middelen vanuit het Europees Sociaal Fonds.

Actieve inclusie: De projectperiode loopt van 1 januari 2024 tot 1 januari 2026. Het totale bedrag dat we kunnen ontvangen is € 196.000. Omdat we niet zeker weten of we dit volledig kunnen verantwoorden, is afgesproken dat 80% (€ 157.000) naar het Participatiebudget gaat. In 2024 is € 79.000 gebruikt. Voor 2025 is nog € 78.000 beschikbaar, waarvan € 39.000 voor Re-integratie en € 39.000 voor Basisbanen.

Sociale inclusie: De projectperiode loopt van 31 oktober 2023 tot 31 oktober 2025. Het totale bedrag dat we kunnen ontvangen is € 64.000. Hiervan gaat 80% (€ 51.000) naar het Participatiebudget. In 2024 is € 24.000 gebruikt. Voor 2025 is nog € 27.000 beschikbaar, volledig voor Re-integratie.

0.10 Reservemutaties

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Verkoop vm. schoolgebouw Tjalleberd	-20		-20

Fysieke Leefomgeving

Successen

Kernwinkelgebied

De uitvoerende werkzaamheden aan het kernwinkelgebied Heerenveen zijn gestart en worden langzaam zichtbaar. Het integraal projectmanagement (IPM-)team is ingericht en de aanbesteding voor de parkeergarage staat op de rol. Dit is een mooi sluitstuk van een jarenlang proces wat begonnen is met de G1000 voor het centrum Heerenveen, wat geresulteerd heeft in de centrumvisie Heerenveen.

Wat hebben we gedaan in 2025

Integraal beheer openbare ruimte

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

De kaders uit de Brede Nota Kapitaalgoederen 2023-2027 zijn uitgewerkt in beheerplannen waarin de geplande maatregelen (meerjarig) zijn opgenomen. De wijze waarop wij het beheer uitvoeren is uitgewerkt in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen van deze begroting. Hierin zijn ook een aantal maatregelen/projecten benoemd die we in 2025 voorbereiden cq. uitvoeren.

Voortgang

	Het groot onderhoud van de verhardingen is opgenomen in een onderhoudsbestek, dat momenteel in de aanbestedingsprocedure zit. Na gunning zal de uitvoering plaatsvinden. Mede door aanhoudende personeelstekorten in de civiele techniek, zoals bij stratenmakers, is de verwachting dat de onderhoudswerkzaamheden gedeeltelijk doorlopen tot in 2026. Voor de vervanging van een aantal houten bruggen is een investeringskrediet opgenomen in de Nota Kapitaalgoederen. Er is bewust gekozen voor een integrale benadering, waarbij de vervangingsopgaven worden samengevoegd in één bestek. De voorbereidingen voor dit traject zijn reeds opgestart. De verwachting is dat de werkzaamheden gedeeltelijk zullen doorlopen in 2026. Ten aanzien van het onderhoud van civiele kunstwerken en oevers hebben we de afgelopen jaren geconstateerd dat de voorbereidingstrajecten intensiever zijn geworden en het aantal benodigde onderzoeken is toegenomen. Dit heeft geleid tot vertragingen in de planning en uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden. We verwachten dat een deel van de onderhoudswerkzaamheden, die gepland staan voor 2025, uitlopen naar 2026. Tot slot: Bij een deel van de geplande maatregelen moeten we de kanttekening plaatsen dat de uitvoering afhankelijk is van zowel onze interne capaciteit als die van derden. De planning wordt beïnvloed door onze eigen werkvoorraad, de beschikbaarheid van nutsbedrijven, eventuele bezwaren van inwoners of andere betrokkenen, en het te doorlopen participatietraject. Met name de nutsbedrijven hebben te maken met een groot werkaanbod, waardoor de aanlooptijd en planning van hun werkzaamheden fors zijn opgelopen. Dit maakt het moeilijk om hun inzet nauwkeurig te plannen. Als gevolg hiervan zijn we soms genoodzaakt werkzaamheden door te schuiven.
--	--

Lelylijn

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

We participeren ambtelijk in de onderzoeken die door de projectorganisatie Lelylijn worden uitgevoerd;

- We trekken bestuurlijk op met de andere Friese gemeenten en Provincie Fryslân;
- We doen proactief zelf onderzoek naar de wenselijkheid van verschillende tracé-varianten in Heerenveen.

Voortgang

	
---	--

Omgevingswet en omgevingsvisie

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Met de verdere uitwerking van de invoering van de Omgevingswet gaan we: • beleidsmatige ambities, zoals vastgesteld in de omgevingsvisie, sober en doelmatig vertalen in wijzigingen van het omgevingsplan; • in 2025 starten met de evaluatie en actualisering van de omgevingsvisie 1.0. Dit proces willen we eind 2026, begin 2027 afronden; • in het eerste kwartaal van 2025 het programma-buitengebied afronden met een bijbehorend milieueffectrapport (MER). Dit programma is een belangrijke stap voor het omgevingsplan voor het deel buitengebied; • in het eerste halfjaar van 2025 starten met het eerste deel van het omgevingsplan Heerenveen. Dit betreft het deelgebied Heerenveen-woongebieden. De verwachte doorlooptijd hiervan is twee jaar; • in het eerste kwartaal van 2025 de aanvulling van het erfgoedbeleid afronden en starten met het aanwijzen van gemeentelijke monumenten. Deze aanvulling en aanwijzing is onder andere nodig met het oog op het opstellen van het omgevingsplan voor - globaal - het noordelijk deel van gemeente	
---	--

Voortgang

	Het programma buitengebied loopt enige vertraging op. De verwachting is dat we het in het derde kwartaal 2025 afronden. De start van het werken aan het omgevingsplan Heerenveen is opnieuw vertraagt. Het is momenteel niet zeker of dit nog in 2025 zal starten. Ook het erfgoedbeleid loopt vertraging op. Gestreefd wordt om dit in 2025 gereed te hebben. De oorzaak van de vertragingen ligt in het gebrek aan menskracht met specifieke kennis en kunde. Die is momenteel zeer moeilijk te verkrijgen. De arbeidsmarkt voor juristen omgevingsrecht is erg krap, waardoor zowel invulling van structurele als incidentele formatie zeer moeilijk is. Vergelijkbare vacatures staan bij meerdere gemeentes in de omgeving uit. Met de invoering van de Omgevingswet is meer werk naar de gemeente gekomen, zonder dat de beschikbare formatie hierin voldoende is mee gegroeid. Het risico is daardoor ook dat de beschikbare formatie noodgedwongen met de korte termijn werkzaamheden bezig moet, die vallen onder de wettelijke taken bij de omgevingsvergunningverlening. Voldoende capaciteit om te kunnen focussen op het Omgevingsplan ontbreekt daardoor, waardoor het proces vertraagt.
--	---

Fonds Vitale kernen

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Voor de dorpen Akkrum, Aldeboarn en Jubbega geldt dat de plannen worden afgerond en opgeleverd. Voor het centrum van de kern Heerenveen zijn we de komende periode, op hoofdlijnen, bezig met de volgende zaken: • De aanpak leegstandsbeheer, door inzet van een verkenners en met behulp van ondernemers; • De voorbereiding voor de realisatie van de parkeergarage onder het Burgemeester Kuperusplein, door in te zetten op een IPM-team en een concurrentiegericht dialoog met de markt; • Het ontwerpen en voorbereiden van het nieuwe ABC-complex, samen met de betrokken vastgoedeigenaren en de bibliotheek; • Het ontwerpen van het horecacluster (Van Oenemapark) aan de hand van een intensief participatietraject met belanghebbenden; • De realisatie van de buitenruimte van het kernwinkelgebied.	
---	--

Voortgang

	- Het IPM team is geformeerd; ook zijn de voorbereidingen voor de aanbesteding van de garage gestart. - Het ontwerp en voorbereiden van het ABC-complex moeten gezien worden in het licht van de mogelijke komst van het gemeentehuis. De mogelijke komst van het gemeentehuis is bepalend voor het programma en gebouwontwerp. - Het proces om te komen tot een ontwerp voor het horecacluster (Van Oenemapark) is opgestart. Eerste bijeenkomst staat gepland in mei 2025. In de 2e helft van 2025 volgt afronding van het ontwerp. - De nutspartijen zijn gestart met de werkzaamheden in het kernwinkelgebied. In het najaar starten wij ook met de herinrichtingswerkzaamheden. - De gemeentelijke verkenner voor de aanpak van winkelleegstand in het centrum is gestopt. Inmiddels heeft HCOV het stokje overgenomen. HCOV heeft samen met diverse stakeholders, waaronder de gemeente, een werkgroep geformeerd waarbinnen het leegstandsvraagstuk opgepakt wordt.
---	--

Mobiliteit, verkeer en parkeren

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Wat betreft mobiliteit, verkeer en parkeren gaan we: · Voorbereidingen treffen voor het ontwerp en de aanbesteding van een rotonde aan de Haskeruitgang-Wederik. We willen deze in 2026 realiseren, uiterlijk voor 31 december in het kader van de verkregen subsidie vanuit Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV); · Een plan voorbereiden voor de aanpak van twee kruisingen, te weten de Sallandlaan en Jan Mankeslaan. Het doel is om deze kruisingen verkeersveilig in te richten, met de nadruk op de veiligheid van de fietsers en voetgangers. Daarnaast treffen we voorbereidingen voor een onderhoudsrondje van de gehele Burgemeester Falkenaweg, vanaf de Koornbeursweg tot aan de Heremaweg. Dit betekent dat we de fietspaden en parallelwegen op dit traject (plaatselijk) gaan herstraten. - In 2024 is een eenmalig budget toegekend voor het onderzoek naar de constructieve veiligheid van onze civieltechnische kunstwerken (bruggen e.d.). Dat onderzoek levert in 2025 resultaat op.	
--	--

Voortgang

	Het onderzoek naar de constructieve veiligheid van civiele kunstwerken is inmiddels in uitvoering. Een aantal beweegbare kunstwerken is onderzocht. Momenteel worden aanvullende locatieonderzoeken uitgevoerd om ontbrekende gegevens te verzamelen die nodig zijn voor de constructieve berekeningen en het opstellen van een onderbouwd constructief advies. Voor de vaste kunstwerken is een plan van aanpak opgesteld en is de aanbestedingsprocedure in gang gezet. De eerste resultaten van deze onderzoeken worden in de tweede helft van 2025 verwacht.
---	--

Reclame en uitstallingenbeleid

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Het nieuwe beleid voor reclame en uitstallingen, dat eind 2024 wordt vastgesteld, heeft invloed op de wijze waarop we reclame aanbesteden en de wijze waarop dit wordt geuit (zoals op abri's en europanelen). Het is ook bepalend voor de plaatsing van uitstallingen in het nieuw in te richten kernwinkelgebied van Heerenveen. Deze nieuwe beleidsregels moeten natuurlijk worden nageleefd. Dit vraagt om de nodige communicatie met onder andere de ondernemers in het kernwinkelgebied. Eind 2024 zal de projectgroep een advies opleveren en dit zal in het eerste kwartaal van 2025 aan de raad worden voorgelegd.	
---	--

Voortgang

	Er is vertraging omdat de uitgangspunten voor het op te stellen beleid en daarmee de aanbesteding opnieuw moesten worden vastgesteld.
---	---

Borgen verantwoordelijkheid gemeentelijke installaties

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Om invulling te geven aan deze verantwoordelijkheid wordt een voorstel uitgewerkt waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe hier nu invulling aan wordt gegeven en wat er nodig is in middelen (budget en formatie) om dit volledig, aantoonbaar en herleidbaar uit te voeren. Dit voorstel wordt u in het eerste kwartaal 2025 aangeboden ter besluitvorming.

Voortgang

	Het voorstel voor het borgen van de wettelijke taak om zorg te dragen voor een "installatie verantwoordelijke" binnen de gemeentelijke organisatie is opgenomen in de perspectiefnota 2025 (in opmaat naar 2026). Met dit voorstel is de samenhang gezocht met het domein Bedrijfsvoering om ook zorg te dragen voor een concernadviseur facilitair. Met het instemmen van het voorstel wordt zorg gedragen voor de wettelijke taken 'facilitair en arbo'.
---	--

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect voorjaars rapportage	Begroting 2025 na voorjaars rapportage
1.2	Openbare orde en veiligheid	-412			-412
2.1	Verkeer en vervoer	-10.087	-563	260	-10.390
2.2	Parkeren	-1.326		8	-1.318
2.3	Recreatieve havens	-16			-16
2.4	Economische havens en waterwegen	-2.898	-1.520		-4.418
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-8.038		3.721	-4.317
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-3			-3
3.4	Economische promotie				
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6.828	-194	-31	-7.053
6.3	Inkomensregelingen	-725	-16		-741
7.2	Riolering	-6.066	142		-5.923
7.3	Afval	-6.601			-6.601
7.4	Milieubeheer	-2.194	-702	-265	-3.161
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-651		1	-650
8.1	Ruimte en leefomgeving	-1.386	-858	-75	-2.319
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-14.359	-6.196	2.774	-17.781
8.3	Wonen en bouwen	-5.089	-2.060	-860	-8.009
Totaal lasten		-66.678	-11.966	5.532	-73.111
1.2	Openbare orde en veiligheid				
2.1	Verkeer en vervoer	267	67		334
2.2	Parkeren	2			2
2.3	Recreatieve havens	10			10

2.4	Economische havens en waterwegen	929	607	150	1.686
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.612		-3.724	4.888
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1			1
3.4	Economische promotie	56			56
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	15	41	31	87
6.3	Inkomensregelingen				
7.2	Riolering	7.753	11		7.764
7.3	Afval	7.652			7.652
7.4	Milieubeheer	11	646	225	882
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	297			297
8.1	Ruimte en leefomgeving	476			476
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	13.787	843	-2.810	11.820
8.3	Wonen en bouwen	2.619	1.870	810	5.300
Totaal baten		42.484	4.085	-5.317	41.252
Toevoeging reserve		-1.853	-1.107	114	-2.846
Onttrekking reserve		2.629	9.109		11.738
Totaal geraamde lasten		-23.417	122	329	-22.967

2.1 Verkeer en vervoer

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Keuring meterkasten	-40		-40
Voorjaarsrapportage O&O	Aanpassing energie	300		300

2.1 Keuring nieuwe meterkasten

In de gemeente en vooral in de wijk Skoatterwâld zijn de afgelopen jaren veel uitbreidingen geweest op het eigen net met lichtmasten. De nieuwe meterkasten zijn nog nooit gekeurd, dit is een wettelijke verplichting. De 1e keuring is heel grondig en er worden manco's verwacht. De reguliere minder intensieve keuringen zijn eens per 5 jaar en worden bekostigd uit het onderhoudsbudget.

2.1 Energielasten

De energielasten voor diverse gemeentelijke gebouwen, bouwwerken en openbare verlichting vallen met name door de collectieve inkoop die we via de OVEF realiseren aanmerkelijk lager uit dan geraamd. De OVEF (Coöperatieve Openbare Verlichting & Energie Fryslân) is een samenwerking tussen Friese overheden op het gebied van levering en gebruik van energie. De werkelijke energielasten zijn circa 1/3 van het geraamde. Ondanks het feit dat de energiemarkt een markt is waar schommelingen

optreden zien we dat de collectieve inkoop en verbruik een structureel voordeel oplevert. Dit voordeel heeft een omvang van € 500.000. Daarnaast is gebleken is dat bij één van de gemeentelijke gebouwen geen structurele energielasten in de begroting zijn opgenomen. Voorgesteld wordt om dit wel op te nemen en het bedrag van € 60.000 wat hiermee gemoeid is in mindering te brengen op de meevaller van € 500.000 die zich bij de andere gebouwen, bouwwerken en openbare verlichting voordoet. Dit voordeel zit verspreid over de thema's: voor Verkeer en Verover betekent het € 300.000 voordeel.

2.2 Parkeren

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Aanpassing energie	5		5
Voorjaarsrapportage O&O	Lagere brandverzekering	3		3

Lagere brandverzekering

Deze mutatie komt op meerdere plaatsen terug in de voorjaarsrapportage. Een nadere toelichting van de lagere brandverzekering is opgenomen onder het thema Overhead.

2.4 Economische havens en waterwegen

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Bijdrage Wetterskip		150	150

2.4 Bijdrage waterschap hekkelen/onderhoud vijvers

In 2016 is een overeenkomst gesloten met Wetterskip Fryslân voor het onderhoud van watergangen in het bebouwd gebied. De gemeente krijgt geld van het waterschap en de gemeente voert het onderhoud uit. Door de toenemende onderhoudskosten voor het onderhoud van waterlopen en vijver is de bijdrage aangepast.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Grondexploitatie werken 2025	3.721	-3.724	-3

3.2 Actualisatie grondexploitatie werken

De grondexploitatie zijn bij het opstellen van de themarekening over 2024 geactualiseerd. Voor de bedrijventerreinen zijn voor 2025 zowel de lasten als de baten naar verwachting lager dan waar in de primitieve begroting vanuit is gegaan. Daarnaast is in de begroting 2025 een tussentijdse winstneming van 30% als resultaat (€ 741.000) genomen. In de voorjaarsrapportage wordt op basis van de geactualiseerde grondexploitatie 60% van de verwachte tussentijdse winstneming als resultaat (€ 738.000) genomen met een incidenteel nadeel van € 3.000 tot gevolg.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK Natuurvriendelijk Isoleren	-31	31	
Voorjaarsrapportage O&O	Lagere brandverzekering			

7.4 SPUK Natuurvriendelijk Isoleren

Vanuit de specifieke uitkering Natuurvriendelijk Isoleren worden kraamverblijfplaatsen voor vleermuizen gerealiseerd, zodat de stand van vleermuizen niet achteruitgaat als gevolg van verduurzaming. De uitvoering vindt verspreid over meerdere jaren plaats en loopt in ieder geval door tot in 2025. In 2024 is een bedrag van € 31.000 niet besteed. Gevraagd wordt dit bedrag, dat volledig wordt gedekt door een subsidie van de provincie Fryslân, vrij te geven voor uitvoering in 2025.

7.4 Mileubeheer

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK Energiearmoede	-265	265	
Voorjaarsrapportage O&O	Groene bonnen		-40	-40

7.4 SPUK Energiearmoede

Vanuit de specifieke uitkering Aanpak Energiearmoede worden huishoudens in een kwetsbare positie ondersteund bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen zoals de witgoedwissel, een "plus" op de Nationaal Isolatie Programma (NIP)-subsidie en de inzet van energiecoaches. De uitvoering vindt verspreid over meerdere jaren plaats en loopt in ieder geval door tot eind 2025. In 2024 is een bedrag van € 265.000 niet besteed. Gevraagd wordt dit bedrag, dat volledig wordt gedekt door een subsidie van het Rijk, vrij te geven voor uitvoering in 2025.

7.4 Groene bonnen

Begin 2022 hebben we een duurzaamheidsactie gehouden, waarbij inwoners een groene bon konden krijgen (1 per adres) en konden inwisselen bij een bouwmarkt in de gemeente Heerenveen voor een duurzaam product. Dit ging via een digitaal systeem afkomstig van een externe leverancier. Naderhand bleek dat met het systeem kon worden gefraudeerd. Hierdoor hebben wij als gemeente ruim € 40.000 schade geleden. Er hebben diverse gesprekken met de leverancier en juristen plaatsgevonden om deze kostenpost te kunnen verhalen. Uiteindelijk is besloten dit niet te verhalen op de externe leverancier, want de kosten zijn hoger dan de opbrengst. Het signaal is wel afgegeven.

8.1 Ruimte en leefomgeving

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Bestuursovereenkomst DFM	-75		-75

8.1 Bestuursovereenkomst De Fryske Marren

Dit betreft een budgettair neutrale verschuiving tussen de taakvelden 8.1 en 8.2. De verschuiving heeft geen effect op het begrotingssaldo.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Grondexploitatie wonen 2025	2.699	-2.810	-111
Voorjaarsrapportage O&O	Bestuursovereenkomst DFM	75		75

8.2 Actualisatie grondexploitaties wonen

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de grondexploitaties geactualiseerd. Deze wijzigingen hebben ook gevolgen voor het boekjaar 2025 en worden hierbij verwerkt. Daarnaast is de afspraak dat van de verwachte winst op de grondexploitaties bij de Voorjaarsrapportage al 60% wordt verwerkt. Deze beide aanpassingen zijn financieel neutraal en hebben dus geen financieel effect.

Wat wel een financieel effect heeft is dat wij de verliesvoorzieningen (de geraamde verliezen voor een aantal grondexploitaties) waarderen en jaarlijks daar de rente aan toevoegen (wij waarderen op basis van contante waarde). Mede door de aanpassing van de grondexploitaties bij de jaarrekening is deze rente niet (volledig) geraamd. Dit is een incidenteel nadeel van € 111.000.

8.3 Wonen en bouwen

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK Nationaal Isolatie Programma	-419	419	
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK CDOKE	-392	392	
Voorjaarsrapportage O&O	Juridische kosten omgevingsvergunningen	-50		-50

8.3 SPUK Nationaal Isolatie Programma

De specifieke uitkering Nationaal Isolatieprogramma (NIP) Lokale Aanpak Isolatie (LAI) is gericht op het lokaal uitvoeren van een isolatieprogramma door het nemen van energiebesparende isolatiemaatregelen in slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners. De uitvoering vindt verspreid over meerdere jaren plaats en loopt in ieder geval door tot eind 2027. In 2024 is een bedrag van € 289.000 niet besteed. Daarnaast is voor de uitvoering van zgn. doe-het-zelf maatregelen in de tweede tranche van de SPUK NIP/LAI een bedrag van € 130.000 door het Rijk beschikbaar gesteld. Gevraagd wordt deze bedragen vrij te geven voor uitvoering in 2025.

8.3 SPUK Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid

Als onderdeel van de specifieke uitkering Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) is door het Rijk voor de uitvoering van het Streek-UP en WUP Heidemeer Waterfase onder de noemer "extra planfinanciering aardgasvrije gebouwen" een bedrag van € 392.000 toegekend. Uw Raad wordt verzocht deze middelen beschikbaar te stellen voor uitvoering.

8.3 Juridische kosten omgevingsvergunningen

Inwoners/ondernemers zijn steeds mondiger geworden en soms resulteert dit in juridische procedures. Vaak kunnen de ambtelijke juristen deze procedures afhandelen maar soms is juridische bijstand van een advocaat nodig in complexere zaken. Het uurtarief van een advocaat is tegen de € 400. Een zaak vraagt vaak wel 20 uren.

0.10 Reservemutaties

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Grondexploitatie werken 2025	3		3
Voorjaarsrapportage O&O	Grondexploitatie wonen 2025	111		111

Investerings

Bedragen x € 1.000			
Taak veld	Omschrijving taakveld	Mutatie	Mutatie voorjaars rapportage
A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Watertakenplan	-229
A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Aanpassing Haskeruitgang	-100
A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Vervangen damwanden (7 locaties)	-115
A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Vervangen damwand it Finlan Akkrum	-30
A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Vervangen parkeerautomaten	-400
A126	Materiële vaste activa: Machines, apparaten en installaties	Investering walstroom Aldeboarn	-40
Totaal mutatie investeringen			-914

Vervanging parkeerautomaten

De huidige parkeerautomaten in de gemeente Heerenveen zijn technisch en functioneel verouderd, met hoge onderhoudskosten, beperkte betaal mogelijkheden en een gebrekkig beheer- en controlesysteem. Vervanging van 45 automaten is noodzakelijk om te voldoen aan hedendaagse gebruikerseisen, wat tevens efficiëntievoordelen in handhaving en onderhoud oplevert. De totale investering bedraagt € 450.000, waarvan reeds

€ 50.000 is gedekt uit een bestaand krediet, resulterend in een netto kredietbehoefte van € 400.000. Jaarlijkse besparingen van € 35.000 op geldgaring, onderhoud en beheer dekken grotendeels de kapitaallast.

Rotonde Haskeruitgang

Het krediet voor de rotonde Haskeruitgang is begroot in 2026 voor € 400.000. De start van de werkzaamheden worden gestart in 2025, gevraagd wordt om van dit krediet al € 100.000 beschikbaar te stellen voor 2025.

Watertakenplan

In het watertakenplan voor 2025-2029 zijn investeringen van € 3.707.000 gepland voor 2025. Hiervan is al € 3.478.000 aangevraagd in de investeringsplanning. Daardoor blijft er een netto kredietaanvraag van € 229.000 over voor 2025.

Vervangen damwanden (7 locaties)

Momenteel zijn we met de projectvoorbereiding bezig voor de vervanging van oeverbeschoeiing op 7 verschillende locaties. Het gaat om de volgende locaties: Paalschot Crackstate, Damwand de Bolder, Damwand Haskeruitgang/Veenscheiding, Damwand Veilingstraat, Damwand Siemen Brinksmaweg, Damwand Willem Jehannes Koopmanstrjitte en Damwand Teampeal. Voor dit project is gekozen voor integrale project aanpak. Uit de ontwerpraming is gebleken dat er een tekort is van € 115.000. Dit tekort komt door: toepassen van zwaardere damwandconstructie, dit blijkt uit de uitgevoerde constructieberekening (verplicht onderdeel van omgevingsvergunning). Tevens zien we in de markt een aanzienlijke toename in materiaal- en personeelskosten ten behoeve van de uitvoering van werkzaamheden.

Vervangen damwand It Finlân Akkrum

Momenteel zijn we met de projectvoorbereiding bezig voor de vervanging van oeverbeschoeiing van het Finlân te Akkrum. Uit de offerte van de aannemer blijkt dat er een tekort op het krediet is van € 30.000. Dit tekort komt hoofdzakelijk door uitgebreid onderzoek dat is uitgevoerd ten behoeve van de omgevingsvergunning. Tevens is uit bodemonderzoek gebleken dat er vervuilde slib aanwezig is. Hiervoor zullen aanvullende maatregelen getroffen moeten worden die kostenverhogend zijn.

Centrumvisie Aldeboarn

Als onderdeel van de centrumvisie Aldeboarn worden er walstroompunten en een watertappunt aangelegd. Voor het kabeltracé dient er een archeologisch onderzoek en een verkennend bodemonderzoek plus bodemsanering uitgevoerd te worden. Het beschikbare investeringskrediet van € 30.000 is hiervoor niet toereikend. Hierbij wordt een aanvullend investeringskrediet van € 40.000 gevraagd. De kapitaallasten worden verwerkt bij de begroting 2026.

Mensen Middelen en Bestuur

Successen

Organisatieontwikkeling

De wijziging van de organisatiestructuur is eind april afgerond. Samen met de nieuwe directie zet het bestuur de volgende stap in de organisatieontwikkeling. Daarbij gaan we uit van een heldere rol- en taakverdeling. De nieuwe structuur maakt een integralere aanpak van de opgaves mogelijk, hiermee wil de gemeente inwoners en ondernemers efficiënter en beter bedienen. In april is het plaatsingsproces van teammanagers afgerond. Ook de ICT applicaties is ingericht op de nieuwe structuur. Dit was een omvangrijke opgave, die is uitgevoerd terwijl de 'winkel openbleef'.

Warm welkom voor nieuwe medewerkers

Om nieuwe collega's die in dienst komen goed te laten landen in de organisatie is een onboardingprogramma ontwikkeld. Nieuwe collega's ontvangen al voordat ze in dienst komen als welkom de nodige informatie en hebben contact met hun nieuwe werkgever en collega's. Vanaf de dag van indiensttreding is de onboarding in het eerste jaar uitgestippeld in deze medewerkerreis. Belangrijk onderdeel – naast het reguliere inwerktraject – is de algemene introductiedag die elk kwartaal wordt georganiseerd. Naast het afleggen van de ambtseed maken nieuwe collega's nader kennis met de ambtelijke en politieke organisatie. Door de onboarding te verbeteren verwachten we dat nieuwe collega's zich op hun plek voelen en snel hun bijdrage aan de opgaven van de gemeente kunnen leveren.

Wat hebben we gedaan in 2025

Betrouwbare dienstverlening

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Om onze informatiehuishouding op orde te maken:

- implementeren we in 2025 ons bewaarbeleid, met hierin principes en richtlijnen voor het duurzaam digitaal bewaren van informatie. Denk aan de archivering van e-mail en tekstberichten;
- voeren we een kader in voor risico- en kwaliteit gestuurd informatiebeheer, waarmee we de organisatie handvatten geven over welke informatie het meest belangrijk is om goed te archiveren.

Voortgang

	
---	--

Opvang piek reisdocumenten

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Met de huidige bezetting is deze piek niet op te vangen. Dit zou ten koste gaan van de andere dienstverlening, waardoor die ongewenste vertragingen oploopt. Denk aan naturalisaties, huwelijken, enzovoorts.

- Om deze tijdelijke piek (tot en met 2028) wél op te kunnen vangen is het waarschijnlijk nodig om onze flexibele schil tijdelijk uit te breiden. Op deze manier anticiperen we op de toenemende vraag. Wanneer hierover meer duidelijkheid bestaat komen we hiervoor terug bij uw raad met een voorstel. Hierbij kijken we scherp naar de kostendekkendheid en de uitgaven die we hebben bij de leges, zoals de afdracht aan het Rijk en de flexibele schil.

Voortgang

	
---	--

Investeren in organisatie en medewerkers

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Om de huisvesting op het basisniveau te houden: · Maken we een integraal plan op basis van het meerjarenonderhoudsplan en de RI&E. Op basis van dit plan doen we wat we moeten doen voor een schoon, heel en veilig gemeentehuis. Daarnaast doen we wat is nodig om fijn samen te werken.

Voortgang

	
---	--

Organisatieontwikkeling

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2025 werken we verschillende onderdelen uit die de organisatieverandering mogelijk maken, zoals: · Het in fases doorvoeren van structuurwijzigingen. Volgens het tijdpad is de topstructuur op 1 januari 2025 gewijzigd en is de nieuwe teamstructuur uiterlijk op 1 juli 2025 gereed; · Het verder verstevigen van de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking; · De inzet van diverse interventies op werkwijzen, gedrag en cultuur die zijn gericht op integraal werken en samenwerken tussen en over teams en domeinen heen. Ook geven we verdere inhoud en betekenis aan de 'Kr8t van Heerenveen'; · De uitwerking en start van een leiderschap-ontwikkeltraject; · Een vervolgmeting in 2025 van het werkbelevingsonderzoek dat is uitgevoerd in 2024 (toen vond de nulmeting plaats). Deze manier van monitoren geeft inzicht in de effecten van onder andere de verandering.
--

Voortgang

	
---	--

Werkzaamheden uitvoeren binnen de daarvoor beschikbare middelen

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

We staan samen voor de uitdaging om een duurzaam en gezond financieel perspectief te creëren voor de gemeente Heerenveen. Dat is nogal wat in deze onzekere tijden met betrekking tot de gemeentefinanciën waar externe ontwikkelingen, zoals de herijking van het gemeentefonds, de potentiële rijksbezuinigingen en nieuwe taken voortdurend de begroting van de gemeente beïnvloeden.

Om in control te blijven, zijn we gestart met het project Duurzaam en Gezond Financieel Perspectief (DGFP). Dit project is een instrument voor monitoring en voor het genereren van weloverwogen keuzemogelijkheden voor ombuigingen, waardoor we flexibel kunnen inspelen op veranderende omstandigheden. We hebben gekozen voor een gefaseerde aanpak, namelijk:

- Voor de begroting van 2025 kiezen we voor een sluitend begrotingssaldo met een focus op de korte termijn. Dit verkleint het risico op het nemen van moeilijk herstelbare beslissingen;
- In 2025 werken we diverse deelopdrachten en ombuigingsvoorstellen uit. Deze voorstellen worden bij de perspectiefnota 2025 aan de gemeenteraad voorgelegd voor een integrale beoordeling, met het doel een sluitende begroting voor 2026 en de daaropvolgende jaren te realiseren.

Voortgang

	
---	--

IAM Security

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2024 zijn we gestart met het differentiëren van de toegang tot en het gebruik van ICT-faciliteiten naar soorten rollen in de organisatie. De technische term hiervoor heet IAM (identity access management). IAM maakt differentiatie mogelijk, kent meer gebruiksgemak en wordt in 2025 verder geïmplementeerd.

We zetten in 2025 ook verder in op SIEM/SOC (het preventief monitoren op gebied van security en een operational centrum dat kan reageren op eventuele aanvallen en kritieke gebeurtenissen). Hiervoor is in 2024 al een aanbesteding uitgevoerd.

Bovenstaande leidt in 2026 tot een verhoging van de structurele inzet van een functioneel beheerder IAM en een ISO (informatie specialist).

Voortgang

	
---	--

Nieuw financieel systeem

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2025 vindt de implementatie plaats, inclusief de realisatie van koppelingen naar alle (ongeveer 25) aanpalende informatiesystemen, dataconversie, training en ondersteuning bij livegang. Vanaf 1 januari 2026 is het nieuwe systeem in productie en zijn de nieuwe processen ingericht. In 2026 realiseren we ook nog een klein deel van de implementatie na livegang. Denk aan een deel van de koppelingen en de nazorg.

Voortgang

	
---	--

Ondersteuning organisatieontwikkeling

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We zetten actief in op 'leren, experimenteren en implementeren' bij het behouden van medewerkers, recruitment, arbeidsmarktcommunicatie en onboarding;
- We stimuleren en trainen leidinggevend in het goed kennen, coachen en begeleiden van medewerkers. Dit doen we met een focus op het werken volgens rolduidelijkheid en het inzetten op talenten;
- We ontwikkelen een aanpak voor strategische personeelsplanning;
- We zorgen voor de aanbesteding en implementatie van een nieuw personeelsinformatiesysteem. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor de strategische personeelsplanning;
- We implementeren proactieve verzuimpreventiemaatregelen om mogelijke negatieve effecten van de organisatieverandering op het ziekteverzuim te minimaliseren

Voortgang

	
---	--

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect voorjaars rapportage	Begroting 2025 na voorjaars rapportage
0.1	Bestuur	-3.242		-2	-3.244
0.2	Burgerzaken	-1.844	-219		-2.063
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.470		-1	-2.471
0.5	Treasury	-262		218	-44
1.2	Openbare orde en veiligheid	-2			-2
6.3	Inkomensregelingen	-27			-27
8.3	Wonen en bouwen	-19			-19
Totaal lasten		-7.867	-219	215	-7.871
0.1	Bestuur				
0.2	Burgerzaken	1.021	-5		1.015
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.755			1.755
0.5	Treasury	138		232	370
1.2	Openbare orde en veiligheid	24			24
6.3	Inkomensregelingen				
8.3	Wonen en bouwen	3			3
Totaal baten		2.941	-5	232	3.167
Toevoeging reserve		-47		-500	-547

Ottrekking reserve			580	580
Totaal geraamde lasten	-4.974	-225	527	-4.672

0.1 Bestuur

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Onderhoudsronde HR21 2024	-2		-2

0.1 Onderhoudsronde HR21 2024

Deze mutatie komt op meerdere plaatsen terug in de voorjaarsrapportage. Een nadere toelichting van de onderhoudsronde HR21 2024 is opgenomen onder het thema Overhead.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Aanpassing energie	-15		-15
Voorjaarsrapportage O&O	Lagere brandverzekering	14		14

0.3 Aanpassing Energie

Deze mutatie komt op meerdere plaatsen terug in de voorjaarsrapportage. Een nadere toelichting van de energielasten is opgenomen onder het thema Overhead.

0.3 Lagere brandverzekering

Deze mutatie komt op meerdere plaatsen terug in de voorjaarsrapportage. Een nadere toelichting van de lagere brandverzekering is opgenomen onder het thema Overhead.

0.5 Treasury

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Treasury	298	232	530
Voorjaarsrapportage O&O	Grondexploitaties werken 2025	-70		-70
Voorjaarsrapportage O&O	Grondexploitatie wonen 2025	-10		-10

0.5 Treasury

De investeringen in afgelopen jaar zijn achtergebleven. Hierdoor is er een positiever saldo op de liquide middelen dan geraamd. Deze liquide middelen leveren meer rente dan begroot. We schatten nu in dat dit op € 232.000 uitkomt. Daarnaast hebben we geen lening aan hoeven te trekken en daardoor verwachten we lagere rentelasten van € 298.000.

0.5 Actualisatie grondexploitaties wonen/werken

De per saldo lagere rentedruk op de grondexploitaties, als gevolg van lagere boekwaarden dan waar in de primitieve begroting 2025 vanuit is gegaan, leidt tot een nadeel van € 80.000 op de algemene middelen.

0.10 Reservemutaties

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Grondexploitatie werken 2025		70	70
Voorjaarsrapportage O&O	Grondexploitatie wonen 2025		10	10
Voorjaarsrapportage bijsturing	Bijsturing aanvullen reserve concernfrictie	-500	500	

Algemene dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000					
Taakveld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect voorjaars rapportage	Begroting 2025 na voorjaars rapportage
0.5	Treasury				
0.61	OZB woningen	-228			-228
0.62	OZB niet-woningen				
0.63	Parkeerbelasting	-40			-40
0.64	Belastingen overig	-366			-366
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-211			-211
0.8	Overige baten en lasten	-523		-101	-624
Totaal lasten		-1.368		-101	-1.469
0.5	Treasury	187		-25	162
0.61	OZB woningen	8.438			8.438
0.62	OZB niet-woningen	8.860			8.860
0.63	Parkeerbelasting	3.793		-170	3.623
0.64	Belastingen overig	186			186
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	128.574		874	129.448
0.8	Overige baten en lasten	132			132
Totaal baten		150.171		679	150.850
Toevoeging reserve					
Onttrekking reserve					
Totaal geraamde lasten		148.803		578	149.381

0.5 Treasury

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Lagere opbrengst dividend		-25	-25

Lagere opbrengst dividend

Het uitgekeerde dividend van de BNG bedraagt over 2024 € 2,51 per aandeel. Opgenomen in de begroting van Heerenveen is € 2,77. Gemeente Heerenveen beschikt over 65.267 aandelen. Het lager uitgekeerd dividend dan begroot betekent een nadeel van € 17.000. Daarnaast zijn er in 2022 obligaties verkocht waarvan de jaarlijkse

opbrengst van € 8.000 destijds niet is aangepast in de begroting. Per saldo bedraagt het nadeel € 25.000.

0.63 Parkeerbelasting

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Inkomsten straatparkeren		-170	-170

Inkomsten straatparkeren

In de begroting zijn de inkomsten voor betaald parkeren aangepast aan de inflatie. Voor 2024 ging het om een verhoging van 3,1%, en voor 2025 om 2%. Deze prijsverhogingen zijn de afgelopen twee jaar niet doorgevoerd, omdat de parkeertarieven steeds afgerond worden op € 0,10. Daardoor zijn er voor 2025 € 125.000 minder inkomsten geraamd. Vanaf 2025 komen er ook minder parkeerplaatsen beschikbaar in het centrum. Door bouwwerkzaamheden op het Burgemeester Kuperusplein worden parkeerplekken tijdelijk gebruikt voor opslag en bouwverkeer. Hiervoor moet precariobelasting betaald worden, maar de exacte opbrengst is nog niet bekend, onder andere door mogelijke vrijstellingen. Hier komen we in de Najaarsrapportage op terug.

Ook verhuist de warenmarkt op zaterdag uit het centrum. Daardoor zullen bezoekers waarschijnlijk anders reizen en vaker parkeren in het gratis Stadiongebied of op andere plekken winkelen. Dit zorgt voor een verwachte daling in parkeergeld van € 45.000 in 2025.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Septembecirculaire 2024		594	594
Voorjaarsrapportage O&O	December circulaire 2024		280	280

0.7 Algemene uitkering september- en decembecirculaire

De belangrijkste ontwikkelingen in de septembecirculaire voor de begroting 2025 zijn:

- Volume-, Loonprijs accres (LPO) en hoeveelheidsverschillen van € 340.000. Het gemeentefonds wordt meerdere keren per jaar aangepast voor volume- en prijswijzigingen evenals hoeveelheidsverschillen. Verder zijn een aantal eenheden voor de maatstaven aangepast, die gebruikt worden voor de berekening van de algemene uitkering.
- Openbare bibliotheken. In 2023 en 2024 konden gemeenten een uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Vanaf 2025 krijgen de gemeenten een wettelijke zorgplicht en wordt een structurele bijdrage toegevoegd aan het gemeentefonds voor een bedrag van € 153.000.
- Participatie voor €73.000. Het rijk compenseert de gemeenten vanaf 2025 voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel in de sociale werkvoorziening.

In de decembecirculaire is een mutatie van € 280.000 verwerkt, dit is een correctie op het volumeaccres na een revisie van het CBS op het 8-jaars BBP gemiddelde van € 185.000. En een aanpassing van de uitkeringsfactor van € 93.000.

0.8 Overige baten en lasten

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Septembecirculaire 2024	-101		-101

Septembecirculaire 2024

De septembecirculaire 2024 wordt verwerkt in deze voorjaarsrapportage en op datzelfde moment kunnen er vanuit de organisatie ook voorstellen worden ingediend om uitgaven op te nemen die gedekt worden door de budgetten die zijn opgenomen in de septembecirculaire, met het oog op de uitvoering van deze taken. Daarom is voor deze mutaties een stelpost gereserveerd. De middelen voor de bibliotheek zijn inmiddels functioneel toegewezen en van de stelpost afgeboekt in deze rapportage.

Overhead

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000					
Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect voorjaars rapportage	Begroting 2025 na voorjaars rapportage
0.4	Overhead	-27.978	-3.006	-2.843	-33.827
Totaal lasten		-27.978	-3.006	-2.843	-33.827
0.4	Overhead	161		-17	144
Totaal baten		161		-17	144
Toevoeging reserve				-200	-200
Onttrekking reserve		2.990	2.787	2.489	8.267
Totaal geraamde lasten		-24.827	-219	-571	-25.616

0.4 Overhead

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	Onderzoek ziekenhuis			
Voorjaarsrapportage O&O	Groene bonnen		-17	-17
Voorjaarsrapportage O&O	Onderhoud Omrin	-25		-25
Voorjaarsrapportage O&O	Aanpassing energie	150		150
Voorjaarsrapportage O&O	Lokale aanjager			
Voorjaarsrapportage O&O	SPUK-IZA bijdrage koppelgemeente			
Voorjaarsrapportage O&O	Lagere brandverzekering	2		2
Voorjaarsrapportage O&O	Onderhoudsronde HR21 2024	-77		-77
Voorjaarsrapportage O&O	WGA ERD verzekering stopgezet	200		200
Voorjaarsrapportage O&O	Meerkosten nieuwe organisatiestructuur	-234		-234
Voorjaarsrapportage O&O	Licenties onderhoud DROP	-30		-30
Voorjaarsrapportage O&O	Hoofdlijnenakkoord GGZ	-110		-110
Voorjaarsrapportage bijsturing	Strategisch advies Sportstad- Thialf	-60		-60
Voorjaarsrapportage bijsturing	Ophogen inhuurbudget	-2.122		-2.122
Voorjaarsrapportage bijsturing	Inhuur applicatie beheer omgevingswet	-70		-70
Voorjaarsrapportage bijsturing	Niet geplaatste leidinggevende tlv concernfrictie	-88		-88
Voorjaarsrapportage bijsturing	Onderhoud Gemeentehuis- Crackstate	-195		-195

Voorjaarsrapportage bijsturing Dekking bovenformatief strategisch projectleider	-84	-84
Voorjaarsrapportage bijsturing ISO medewerker	-55	-55
Voorjaarsrapportage bijsturing Ondernemersraad A	-44	-44

0.4 Omrin onderhoud

Het onderhoud aan klein materieel, en het wagenpark, is uitbesteed in een overeenkomst met OMRIN. De afgelopen jaren zijn de onderhoudskosten, uurlonen, dermate gestegen dat het vastgestelde budget (€ 250.000) niet meer toereikend is om het benodigde onderhoud en keuringen uit te voeren. Om structureel een overschrijding te voorkomen is een ophoging van € 25.000 voor dit budget noodzakelijk.

0.4 Aanpassing energie

De voordelen energie komen op verschillende onderdelen terug. Zie voor toelichting de tekst onder 2.1 bij thema Fysieke leefomgeving.

0.4 Lagere brandverzekering

In 2024 is de gemeentelijke brandverzekering opnieuw aanbesteed, wat heeft geleid tot een premiebesparing van € 80.000, inclusief assurantiebelaasting. Deze besparing is verdeeld over verschillende thema's, waardoor er geen directe aansluiting is.

0.4 Onderhoudsronde HR21

De onderhoudsronde HR21 van 2024 is vorig jaar laat vastgesteld (in het najaar), waardoor deze niet is opgenomen in de personeelsbegroting van 2025. Vanaf 2026 wordt deze onderhoudsronde structureel opgenomen in de personeelsbegroting.

0.4 WGA ERD stopgezet

Vanaf 2025 heeft de gemeente ervoor gekozen om de Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten Eigen Risicodrager (WGA ERD) verzekering op te zeggen en eigenrisicodrager te worden. Medewerkers met een verzuimdag in 2024 blijven gedekt door de verzekering. Vanaf 2025 zijn we echter niet meer verzekerd, wat betekent dat medewerkers met een verzuimdag in 2025 na 104 weken via instroom van de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) voor onze eigen rekening komen. De eerste mogelijke WIA-schade zal in 2027 optreden. Als gemeente zijn we verplicht om het eigen beheer van de WGA goed te beleggen. Hiervoor is een derde partij aangesteld die dit voor ons beheert, met geraamde kosten van € 20.000. Het beschikbare budget voor de WGA-verzekering bedraagt € 220.000, waarvan € 20.000 naar het eigen beheer van de WGA gaat, waardoor er een bedrag van € 200.000 kan komen te vervallen. We stellen in deze rapportage voor een bestemmingsreserve WGA eigenrisicodrager in te stellen van € 200.000 (minimum) om eventuele risico's af te dekken.

0.4 Meerkosten nieuwe organisatiestructuur

Het college heeft 14 januari 2025 een besluit genomen 'Financieel voorstel nieuwe structuur' om € 305.000 structurele extra kosten t.g.v. de organisatieontwikkeling bij VJR 2025 O&O aan te vragen en opnieuw structureel aan te vragen bij de Perspectiefnota 2026. Tevens wordt een bedrag van € 45.000 aangevraagd vanwege de salarisgarantie conform het Sociaal Statuut voor leidinggevendenden die vanwege de organisatieverandering op een lagere schaal zijn geplaatst met recht van behoud op de hogere schaal. Voor 2025 betreft het een periode van 8 maanden, omdat de nieuwe organisatiestructuur ingaat per 1-5-2025.

0.4 Licenties onderhoud Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties

Vanaf 2022 zien we een stijging in de licentiekosten, met een overschrijding die in 2024 oploopt tot € 30.000.

0.4 Hoofdlijnenakkoord GGZ

Het betreft hier de dekking voor de inhuur van een projectleider. Zie eveneens de toelichting onder het thema Sociale Leefomgeving, taakveld 6.1, alwaar de hiermee gemoeide lasten staan.

0.4 Strategisch advies Sportstad-Thialf

Voor de strategische advisering en het ambtelijk opdrachtgeverschap m.b.t. Sportstad en Thialf circa 0,35 fte benodigd. Het betreft een voortzetting van de huidige inzet en er is geen dekking voor de loonkosten van de betreffende medewerker die zich hiermee bezighoudt.

0.4 Ophogen inhuur budget

Binnen de organisatie wordt meer inhuur voorzien voor 2025 dan er aan budget beschikbaar is. Het bedrag dat extra nodig is voor inhuur dit jaar en door de Concerndirectie als noodzakelijk is bestempeld bedraagt € 2,1 miljoen waarmee de omvang van de verwachte inhuur op € 2,9 miljoen uitkomt. Deze extra kosten worden gedekt door middel van de overheveling uit de themarekening 2024.

0.4 Inhuur applicatie beheer omgevingswet

Betreft drie knelpunten in relatie tot met benodigde inzet I&I voor de digitale inrichting van de processen voor de implementatie van de Omgevingswet. Gaat om a) probleem inrichting en implementatie koppeling softwarepakket gericht op de handhaving, b) migratie van gegevens softwarepakket en c) nazorg migratie. De extra inzet is niet voorzien, noch gepland, en nu het nodig is, en mede door "vertrek" van een senior collega, niet met eigen personeel te organiseren. Dit is met een tijdelijk contract op te lossen, mits voldoende middelen beschikbaar. Geschatte inzet is fulltime voor de rest van dit jaar, omgerekend € 70.000.

0.4 Niet geplaatste leidinggevende

Vanuit het plaatsingsproces conform Sociaal Statuut artikel 20 is voor één leidinggevende geen plaatsing mogelijk waardoor de leidinggevende boventallig is verklaard. Verzocht wordt om deze kosten te dekken uit de concernfrictiereserve.

0.4 Onderhoud gemeentehuis

De afgelopen jaren is alleen het hoognodige onderhoud uitgevoerd aan het huidige gemeentehuis en Crackstate. Nu de komende 5 tot 7 jaar nog gebruik wordt gemaakt van het huidige gebouw, wordt voorgesteld groot onderhoud aan de sanitaire ruimtes uit te voeren. Deze werkzaamheden zijn vanwege de voorgenomen nieuwbouw niet voorzien in het beheerplan dat onderdeel is van de Brede Nota Kapitaalgoederen 2023-2027. De kosten worden geraamd op € 195.000. Dit bedrag is beschikbaar gesteld bij het vaststellen van de jaarstukken via de overheveling en heeft daardoor nu geen invloed op het resultaat.

0.4 Dekking bovenformatieve medewerker

Een medewerker is bovenformatief en gaat dit jaar met pensioen. Om de salarislasteren te kunnen dekken wordt verzocht om deze kosten te dekken uit de concernfrictiereserve.

0.4 ISO medewerker

Vanaf 2026 is er structureel budget toegekend voor het werven van een Information Security Officer (ISO). Omdat er echter aanzienlijke risico's liggen op het gebied van informatieveiligheid willen we eerder starten met de werving. Dit bedrag is noodzakelijk om de salariskosten van 1-7-2025 t/m 31-12-2025 te kunnen bekostigen.

0.4 Ondernemingsraad

Aanvraag incidenteel budget voor de inzet van uren van de voorzitter en vice-voorzitter voor de Ondernemingsraad. (16 uur pw)

Op 10 februari 2025 is in de directie het voorstel 'Spelregels rondom Bedrijfsvoering 2025' vastgesteld. In dit voorstel is ook een besluit opgenomen om bij de voorjaarsrapportage 2025 een aanvraag in te dienen voor budget voor de inzet van de benodigde uren voor de Ondernemingsraad. Als werkgever willen we de inzet voor de OR stimuleren en goed faciliteren. Daarom dit voorstel conform het directiebesluit van 10 februari jl.

De uren die de voorzitter en de vicevoorzitter besteden aan OR-taken drukken nu op de algemene dienst en daarvoor is geen specifiek budget geraamd. Het moet nu worden opgevangen binnen de teams waar de OR leden werkzaam zijn. We geven de teammanagers de opdracht om goed te sturen op de capaciteit en beschikbare middelen. We weten dat de werkdruk bij de teams groot is en dat de inzet van OR-uren soms 'zwaar' kan drukken op de beschikbare capaciteit.

0.10 Reservemutaties

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Voorjaarsrapportage O&O	WGA ERD verzekering stopgezet	-200		-200
Voorjaarsrapportage bijsturing	Ophogen inhuurbudget		2.122	2.122
Voorjaarsrapportage bijsturing	Niet geplaatste leidinggevende tlv concernfrictie		88	88
Voorjaarsrapportage bijsturing	Onderhoud Gemeentehuis- Crackstate		195	195
Voorjaarsrapportage bijsturing	Dekking bovenformatief strategisch projectleider		84	84

Investerings

bedragen x € 1.000			
Taak veld	Omschrijving taakveld	Mutatie	Mutatie voorjaars rapportage
A123	Materiële vaste activa: Bedrijfsgebouwen	Onderhoud Gemeentehuis- Crackstate	-85
A126	Materiële vaste activa: Machines, apparaten en installaties	Aanpassen investeringskrediet I&I	168
Totaal mutatie investeringen			83

Bouwkundige aanpassingen Crackstate

Voor het uitvoeren van bouwkundige aanpassingen aan de toiletvoorzieningen in Crackstate wordt gevraagd een investeringskrediet van € 85.000 beschikbaar te stellen. De kapitaallasten worden verwerkt bij de begroting 2026.

Aanpassen investeringskrediet I&I

Om de investeringskredieten van I&I aan te passen aan de huidige behoeften, zijn de investeringskredieten opnieuw beoordeeld. Voorgesteld wordt om het huidige investeringskrediet van €990.000 te verlagen naar €822.500. Dit heeft in 2025 geen financiële gevolgen, omdat de kapitaallasten pas vanaf het boekjaar 2026 lopen.